

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця Національної академії наук України
Освітня програма	48227 Медицина (Патологічна фізіологія)
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	222 Медицина

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця Національної академії наук України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48227
Назва ОП	Медицина (Патологічна фізіологія)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Котелюх Марія Юріївна, Лісунов Михайло Сергійович, Кривецький Володимир Федорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	03.11.2025 р. – 05.11.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://biph.kiev.ua/images/d/d8/%D0%A1%D0%90%D0%9C%D0%9E%D0%9E%D0%A6%D0%86%D0%9D%D0%AE%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%9C%D0%95%D0%94%D0%98%D0%A6%D0%98%D0%9D%D0%90_2025.pdf
Програма візиту експертної групи	https://biph.kiev.ua/images/d/da/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83_%D0%95%D0%93.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Встановлена відповідність ОНП Критеріям 1,3,4,5,6,7,9,10 та часткова невідповідність за Критерієм 2,8. Наявні позитивні практики за програмою. Зокрема: внаслідок порівняльного аналізу ОНП з програмами аналогічного рівня реалізовано певні інновації (наприклад, journal club). Запроваджено ОК «Основи психологічного супроводу здобувачів вищої освіти», "Аспірантський дослідницький семінар", які сприяють формуванню цілого ряду компетентностей (ЗК1,2,3,4,5,6,7; ФК1,3,4,6,7,8). Аспіранти залучаються до виступів на засіданнях інститутського наукового семінару як оригінальної форми регулярного офлайн спілкування науковців, до організації наукових та просвітницьких заходів, що проводяться у взаємодії з партнерськими закладами й установами. Створена системи Моніторингу внеску ІФБ НАН України у розвиток Глобальних цілей сталого розвитку ООН. Наукова діяльність установи характеризується високим рівнем проєктної та грантової активності наукових працівників. Інститут демонструє високий рівень матеріально-технічного забезпечення, яке регулярно оновлюється і активно використовується здобувачами освіти для досягнення ПРН та виконання дисертаційних робіт. Окрім високотехнологічного обладнання, аспірантам доступний унікальний біоресурс, що має стратегічне значення для наукової незалежності, біологічної безпеки та інноваційного потенціалу України, - Банк клітинних ліній. У разі додаткових потреб, забезпечується доступ до зовнішньої бази через центр колективного користування НАН України та партнерів. Здобувачам надається безоплатний доступ до ключових інформаційних ресурсів, включаючи наукометричні бази даних на кшталт Web of Science, Scopus, ScienceDirect та Research4Life, а також інструменти Google Workspace, інститутський репозитарій, бібліотеку, що сприяє ефективному навчанню та науковій діяльності. Здобувачі мають можливість безоплатно публікувати результати досліджень у рейтингових спеціалізованих журналах. Інститут створює комфортне та безпечне освітнє середовище для невеликого контингенту здобувачів, сформований дружній виробничий мікроклімат, забезпечено високий рівень академічної доброчесності та культури наукових досліджень. Система регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу в установі демонструє високий рівень організації та прозорості.

Недоліки

В профілі ОП відсутня частина інформації, яка передбачена ст. 9 п.1 Закону України «Про вищу освіту», зокрема, про форму здобуття освіти, кваліфікацію, тип ОП, мову (мови) викладання. В розділі «Придатність до працевлаштування» вказані фахи (зокрема, з кодами 1210.1, 1229.1, 1231, 1239, 13), які не забезпечуються змістом програми. Частина ПРН дублюють одні одних. Їх перелік не передбачає результату стосовно оволодіння здобувачами викладацькими навичками. На час проведення експертизи досвіду реалізації частини ОНП щодо оволодіння методологією педагогічної діяльності немає. З тих же причин неможливо оцінити ефективність ОК «Медицина практика». В установі проходження практик не врегульоване внутрішніми документами. Існує ряд неузгоджень в навчальному плані. Наявні технічні помилки в пп. 3.4, 4.12 Положення про освітню діяльність, п. 2.2 Положення про вибіркові дисципліни. Список літератури в програмі вступного іспиту містить джерела мовою країни-агресора. «Положення про академічну мобільність» не деталізує процедуру зарахування результатів навчання. Навчально-методичне забезпечення не унормовано. Відсутні методичні рекомендації до освітніх компонентів ОНП. Не розкриті можливості застосування цифрових та інтерактивних технологій в освітньому процесі. Оновлення ОНП є фрагментарним. Відсутні процедури і практики опитування учасників освітнього процесу стосовно ступеня розуміння критеріїв оцінювання при поточному і підсумковому контролі. Адміністрація закладу не застосовує рейтинговий підхід при проведенні конкурсного відбору працівників для викладання на ОНП. Частині викладачів бракує педагогічного стажування в обсязі 180 годин, відсутній структурований план підвищення їх професійної та педагогічної кваліфікації. Надання психологічної допомоги не є регламентованим та надається за потребою, немає процедур моніторингу психологічного стану здобувачів. Опитування здобувачів частково формальне, вміст опитувальників статичний і не переглядається під потреби ОНП. Не працює "пошук за критеріями" в шапці сайту репозитарію. Положення про забезпечення якості освіти не містить інформації щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП. Несистематизовані кроки з моніторингу та вдосконалення ОНП: зміни вносяться епізодично через Вчену раду, без чіткого регламенту; за три роки СВЗЯО не виявлено недоліків, що вказує на низьку ефективність моделі. Відсутня диференціація опитувань між здобувачами ОНП "Медицина" та "Біологія". Недостатнє усвідомлення здобувачами своєї ролі в розвитку ОНП. Несистемне залучення роботодавців: форми співпраці неформальні, без регламенту. Здебільшого проігноровані недоліки стосовно ЗЯО з акредитації ОНП "Біологія" (березень 2025 р.). Відсутня можливість для структурних підрозділів автономно розмішувати матеріали на сайті.

Рекомендації

Гаранту і групі розробників до наступного перегляду ОНП: внести в профіль програми повну інформацію, що передбачена ст. 9 п.1 Закону України «Про вищу освіту»; з розділу «Придатність до працевлаштування» прибрати фахи, які не забезпечуються змістом програми; внести корективи в формулювання ПРН і додати результат, що стосується оволодіння здобувачами методології педагогічної діяльності. Розробити внутрішній документ з унормування проходження практик (до 01.01.2026). Відділу Випускова кафедра виправити помилки в навчальному

плані (до завершення процесу акредитації). Адміністрації Інституту спільно з фахівцями відділу забезпечити якісне редагування положень, що стосуються освітнього процесу, та внести відповідні корективи до 30.06.2026. Внести зміни в список рекомендованої літератури у Програмі вступного іспиту до 31.12.2025. Керівництву Випускової кафедри та Гаранту систематично проводити моніторинг задоволення формами контролю знань серед здобувачів та ступеня розуміння критеріїв оцінювання. Дотримуватися трудових функцій, що затверджені професійним стандартом "Викладач закладу вищої освіти" № 1466 від 16.10.2024р. Випусковій кафедрі і адміністрації установи запровадити планування педагогічного удосконалення викладачів; при формуванні плану надавати перевагу заходам, що присвячені інноваційним формам та методам викладання у вищій школі, вибору освітніх платформ для неформальної освіти (з 2026/2027 навчального року). Формалізувати та регламентувати надання психологічної допомоги здобувачам та іншим учасникам академічного процесу. Переглянути зміст опитувальників та за потреби оновити їх під потреби ОНП, запровадити перегляд змісту опитувальників як компонент функціонування СВЗЯО. Усунути помилки функціонування навігації репозиторію. Оновити положення про внутрішнє забезпечення якості освіти, додавши чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП, з графіком заходів, ролями стейкхолдерів та зазначенням відповідальних осіб. Впровадити диференційовані опитування для ОНП "Медицина" та "Біологія". Організувати регулярні зустрічі розробників ОНП зі здобувачами, роботодавцями та випускниками для обговорення пропозицій щодо оновлення ОНП. Розробити систему інформування здобувачів щодо їхньої ролі в розвитку ОНП. Створити формалізовану систему збору та аналізу інформації про кар'єрний шлях випускників, з щорічним звітом та інтеграцією в ОНП. Розглянути можливість створення окремих директорій на вебсайті для відповідних структурних підрозділів інституту.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарту для третього, освітньо-наукового, рівня вищої освіти зі спеціальності «Медицина» не існує. Програмні результати навчання за ОНП складені у відповідності до Національної рамки кваліфікацій. Зокрема, простежуються такі відповідності між дескрипторами НРК і ПРН: Знання – ПРН1, 2, 3, 7, 8, 10; Уміння/навички – 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11; Комунікація – 9, 11; Відповідальність і автономія – 4, 5, 6, 7, 10, 11. Потребує перегляду частина ПРН, оскільки деякі з них дублюють одні одних. Так, Розділ G ОНП ("ПРН наукової роботи") окремо зберігати недоцільно. В ньому абзаци 1 і 3 належать до ПРН9, абзац 5 - до ПРН4 і 9. Цінність абзацу 2 сумнівна, оскільки дисертаційні дослідження нормативно є фрагментами відповідних НДР. Абзац "Впровадження результатів досліджень у медицину, виробництво, навчальний і науковий процес" варто перенести в розділ F. Також слід додати окремий ПРН стосовно організації, реалізації та моніторингу освітнього процесу.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Сформульована в ОНП мета повністю узгоджується з місією і стратегією установи, які викладені в "Концепції освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти" (доступна на сторінці «Освітня діяльність» сайту). Головною особливістю програми є її спрямованість на дослідження глибоких механізмів патологічних станів та хвороб, розвиток пріоритетних напрямів, «які знаходять широке визнання серед світової наукової та освітянської спільноти». Таке спрямування тісно співвідноситься з метою навчання, визначеною в т.ч. як "формування досвідченого висококваліфікованого фахівця-патолофізіолога". В контексті реалізації стратегії Інституту

на «зміцненні його провідної ролі в галузі наук про життя» релевантним є перелік освітніх дисциплін, що пропонуються здобувачам (Молекулярні основи клітинних процесів у біомедичному контексті, Сучасні аспекти загальної молекулярної та клітинної патофізіології, Рецепторні механізми в патогенезі захворювань, Клітинне сигналювання в нормі та при патології, Молекулярні механізми патологічних процесів та ін.).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Проектування і еволюція ОНП відбувалась з урахуванням потреб заінтересованих сторін. Здобувач А. Савченко, який є головою Об'єднання здобувачів наукового ступеня, входить до складу проєктної групи і бере безпосередню участь в цьому процесі на всіх етапах. У відгуках від потенційних роботодавців і зовнішніх стейкхолдерів (див. документи в додатку) висловлено ряд пропозицій, які запроваджуються в підготовку аспірантів. Для прикладу: розширення змісту дисципліни «Статистичні методи в біомедичних дослідженнях» елементами аналізу великих біомедичних даних, машинного навчання та молекулярного моделювання (Лук'янцев Г.В. – зав. кафедри медичної біології та спортивної дієтології Національного університету фізичного виховання і спорту); доречність залучення до ОНП дисципліни «Основи психології здобувачів освіти» (Кошева Л.О. - зав. кафедри біокібернетики та аерокосмічної медицини ДУ «КАІ»). Ознайомлення здобувачів з використанням методів машинного навчання і штучного інтелекту, включно із сучасними технологічними і етичними викликами, пов'язаними із застосуванням ШІ, спроектоване і реалізується з урахуванням пропозицій і розробок представників різних спільнот, що було продемонстровано на зустрічах у фокус групах: з академічним персоналом (з виступів Яворського В.А., Чернінського А.О.) здобувачами та випускниками (Коваль Р., Меженський О.), зовнішніми стейкхолдерами (зав. кафедри біофізики та нейробіології ННЦ «Інституту біології та медицини» КНУ ім. Т.Г. Шевченка Жолос О.В.). Результатом стало запровадження курсу "Використання методів машинного навчання в біомедичних дослідженнях", внесення доповнень в ОК «Електрофізіологічні методи в дослідженні патологій збудливих систем», «Інформаційні ресурси в біомедичних дослідженнях» (див. додатки, Протокол 14-2025-зміни в дисциплінах). За пропозицією академічної спільноти була проведена інтеграція дисциплін «Патологічна фізіологія», «Молекулярна патофізіологія» та «Патофізіологія клітини» в ОК «Сучасні аспекти загальної молекулярної та клітинної патофізіології» (див. Протокол 14-2025-об'єднання дисциплін). На сайті ЗВО розміщений опитувальник, доступний для внесення зауважень та пропозицій щодо ОНП від усіх зацікавлених сторін (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfNXhI98EkkBkAm4iNBDcVTYt25na4eMkS9cZMApNn7w55wA/viewform>).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Зміст ОНП складений з урахуванням сучасних тенденцій розвитку медико-біологічних наук на вивчення клітинних та молекулярних механізмів фізіологічних та патологічних процесів, нейронних мереж, штучного інтелекту (ОК Інформаційні ресурси в біомедичних дослідженнях, Сучасні аспекти загальної молекулярної та клітинної патофізіології, МК Молекулярні основи клітинних процесів у біомедичному контексті, Клітинні моделі патологічних процесів, Рецепторні механізми в патогенезі захворювань, Клітинне сигналювання в нормі та при патології, Молекулярні механізми патологічних процесів). Здобувачі формуються як конкурентні, затребувані в установах і закладах галузі науковці, здатні розуміти і виконувати завдання різної категорії складності, чому сприяє вивчення курсів: Методи експериментальної патофізіології та біомедичних досліджень, Електрофізіологічні методи в дослідженні патологій збудливих систем, Флуоресцентні методи діагностики клітинних патологій, Морфологічна діагностика патологічних змін тканин). Цілий ряд фундаментальних і прикладних тем, що розробляються в Інституті, спрямований на розуміння механізмів, а також розробку новітніх підходів до діагностики й лікування захворювань, зокрема тих, що виникають унаслідок бойових дій, про що свідчить тематика ряду НДР: Молекулярно-генетичні механізми нейродегенеративних змін мозку при моделюванні посттравматичного стресового розладу, Клітинні та молекулярні механізми впливу гіпоксії при патологіях, пов'язаних з бойовою травмою, Дослідження низхідної регуляції активності сенсорних нейронів у нормі та при хронічних больових синдромах, Двовекторний підхід до дослідження і терапії травм скелетних м'язів кінцівок, Розробка методів дослідження ушкоджень і захворювань у воєнний та повоєнний період, Розробка методів оцінки контролю рухів руки після поранень або травм (Див. напрями наукової діяльності Інституту на вебсайті). З урахуванням умов воєнного стану складено ряд аспектів ОК «Основи психологічного супроводу здобувачів вищої освіти». Співробітники Інституту брали участь в розробці кровоспинного засобу місцевої дії «Кровоспас». Проектування і реалізація ОНП відбувається з урахуванням досвіду аналогічних освітніх програм в Україні (насамперед, НМУ, ХМУ, ІЕПОР) та за кордоном. Позитивною практикою є ретельний критичний аналіз ОП Interdisciplinary Biomedical Graduate Program, яка реалізується в University of Pittsburgh School of Medicine (див. Аналітична записка щодо можливих напрямів удосконалення освітньо-наукової програми Медицина (патологічна фізіологія) на основі досвіду PhD-програм у США (модель University of Pittsburgh, School of Medicine Prof. John Horn). Результатом, для прикладу, став розвиток курсу «Аспірантський семінар» — зокрема через інтеграцію практики journal club та участь співробітників відділів у семінарах.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає вимогам Критерію 1. За відсутності освітнього стандарту результати навчання складені у відповідності до НРК, однак, з урахування помилок при формуванні ПРН, відповідність вимогам підкритерію 1.1 часткова. Мета ОНП відповідає місії і стратегії закладу. Мета, результати навчання, напрями реалізації програми сформовані з урахуванням позицій зацікавлених сторін, відповідають тенденціям розвитку галузі, особливостям регіону та ринку праці. В контексті забезпечення потреб воєнного часу відбувається залучення установи до фундаментальних та прикладних розробок відповідного спрямування. Позитивною практикою є ретельний порівняльний аналіз ОНП з програмами аналогічного рівня із практичними запровадженнями (наприклад, практики journal club).

Недоліки

Частина ПРН дублюють одні одних. Зокрема, Розділ G ОНП («ПРН наукової роботи») зайвий, оскільки в ньому абзаци 1 і 3 належать до ПРН9, абзац 5 - до ПРН4 і 9. Цінність абзацу 2 сумнівна, оскільки дисертаційні дослідження нормативно є фрагментами відповідних НДР. Абзац «Впровадження результатів досліджень у медицину, виробництво, навчальний і науковий процес» необхідно перенести в розділ F. Відсутній окремий ПРН стосовно організації, реалізації та моніторингу освітнього процесу.

Рекомендації

Гаранту і групі розробників до наступного перегляду ОНП внести корективи в формулювання ПРН, додати окремий ПРН стосовно організації, реалізації та моніторингу освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОНП складає 56 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо обсягу освітньої складової підготовки доктора філософії. Обсяг кредитів в ОНП і навчальному плані ідентичні. В навчальному плані присутні неточності технічного характеру (для прикладу: 56 кредитів трансформовано в 1630 годин замість 1680; неправильно порашована кількість годин ОК Розробка та презентація дисертаційного проекту, Сучасні аспекти загальної, молекулярної та клітинної патофізіології).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОНП добре структурована. Освітні компоненти розділені на блоки: Дисципліни циклу загальної підготовки, Дисципліни науково-практичної підготовки, Цикл професійної підготовки. Мовне навчання, формування наукового світогляду, вивчення етичних засад дослідницької діяльності, набуття універсальних та спеціальних в дискурсі ОНП навичок науковця цілком логічно відбувається в дебюті програми. Поглиблене вивчення професійних дисциплін відбувається на другому році, адаптація отриманих навичок до практичної медицини і набуття викладацьких компетентностей зсунуті на третій рік навчання. Цінним є відпрацювання навичок презентації результатів власної наукової діяльності протягом 2-3го років в процесі проходження ОК «Аспірантський дослідницький семінар» (див в ОПН і окремо на сайті Схема_Медицина_2025.png (1155×824)). Зміст програми дозволяє здобувачам досягнути усіх без винятку результатів навчання при опануванні обов'язковими дисциплінами (див. МАТРИЦЯ_ВІДПОВІДНОСТІ-I2(222)_M_2025.pdf). Навпаки, в перелік ПРН необхідно внести результат, що стосується опанування здобувачами

викладацькими навичками в процесі вивчення обов'язкової дисципліни "Практичний курс з педагогіки для аспірантів". Зміст програми забезпечує формування у аспірантів усіх передбачених компетентностей за рахунок обов'язкових дисциплін. Відповідності згруповані в матриці на с. 14 документа ОНП. Як повідомили на зустрічі з ЕГ здобувачі 3го року, вони вже обрали напрям медичної практики з переліку, запропонованого закладом-партнером (НУОЗ ім. П.Л.Шупика) відповідно до своїх інтересів (зокрема: Патоморфологія і Медична генетика). Зміст ОНП забезпечує необхідні для цього знання, зокрема, за рахунок вивчення дисциплін: Морфологічна діагностика патологічних змін тканин, Морфологія нервової тканини в нормі та при патологічних станах, Молекулярні основи клітинних процесів у біомедичному контексті, Клітинні моделі патологічних процесів, Молекулярні механізми патологічних процесів, Імунопатологія та репродуктивні порушення. Формування загальнокультурних та громадянських компетентностей відбувається в процесі вивчення дисциплін Філософія науки та культури, Історія фізіології та патофізіології, Аспірантський дослідницький семінар, Основи психологічного супроводу здобувачів вищої освіти, а також у позаосвітній діяльності (вшанування видатних науковців-колишніх і діючих працівників Інституту, заходи із залученням школярів, здобувачів з магістерських програм, приклади активностей див. архів новин на сайті установи).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст освітньої програми відповідає спеціальності Медицина з акцентом на вивчення патофізіологічних процесів при різноманітних патологіях на різних рівнях організації організму (загальна складова ОНП, сформована в медичному контексті, складає 24 з 56 кредитів). Вивчення статистичних методів та інформаційних ресурсів (обов'язкові дисципліни обсягом по 3 кредити) також проводиться з орієнтацією на специфіку медико-біологічних досліджень. Професійний вибіркового блоку містить 9 дисциплін (Фізіологія і патофізіологія нервової системи, Патофізіологія серцево-судинних захворювань, Імунопатологія та репродуктивні порушення, Патофізіологія дихальної системи та гіпоксичних станів, Патофізіологія ендокринних розладів, Морфологія нервової тканини в нормі та при патологічних станах, Рецепторні механізми в патогенезі захворювань, Клітинне сигналювання в нормі та при патології, Молекулярні механізми патологічних процесів). Усі вони спрямовані на поглиблене вивчення спеціальності за напрямками наукових досліджень здобувачів. В дисциплінах, з-поміж іншого, висвітлюється унікальний досвід багаторічної діяльності Інституту фізіології як провідного наукового центру в галузі вивчення нервової системи, вісцеральних розладів, молекулярної та клітинної патофізіології. Темі кваліфікаційних робіт (див. в індивідуальних планах аспірантів, також на сайті вкладка Аспіранти, Таблиця відповідності - Аспірант - Керівник) відповідають предметній області спеціальності 222 «Медицина» та науковій спеціальності 14.03.04 Патологічна фізіологія.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОНП, а також умови її реалізації дозволяють в належній мірі забезпечити формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів. Обсяг вибірових компонентів складає 15 кредитів ЄКТС, що становить 26,8% від усієї освітньої складової програми і значно перевищує передбачені нормативами 10% для регульованих спеціальностей. Така частка вибіровості сприяє реалізації індивідуальних потреб аспірантів з урахуванням їх наукових інтересів. Процедура вибору елективних компонентів врегульована Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України Polozhennya_pro_osvitnyu_diyalnist_BIPH-pd.pdf, Положенням про вибірові навчальні дисципліни здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України Положення_pro_vibirovi_navchalni_dyscyplini.pdf, вона зрозуміла і організована у доступний для здобувача спосіб. Документи передбачають право здобувачів вибирати навчальні дисципліни, які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження та відповідають їх особистим інтересам. Перелік вибірових дисциплін оприлюднений на сайті установи, в тексті ОНП, а також у Додатку 1 Положення про вибірові НД. Їх зміст у вигляді робочих програм і силабусів перебуває у відкритому доступі на сайті Інституту. У відповідності до затвердженої процедури, аспіранти протягом 7 днів з дня зарахування за допомогою онлайн форм подають інформацію щодо вибору дисциплін у відділ «Випускова кафедра» ІФБ НАНУ. Результати вибору, а також бали за вивчення елективних курсів заносяться в Індивідуальний навчальний план аспіранта. На зустрічі із здобувачами учасники ЕГ переконались в забезпеченні установою усіх етапів процедури реального вибору навчальних дисциплін. Аспіранти наводили приклади можливості коригувати за потреби раніше зроблений вибір (передбачено п. 2.10 Положення про вибірові НД). Окрім вибору освітніх компонентів, індивідуальна освітня траєкторія формується також через виконання наукового дослідження за індивідуальним планом, реалізацію права на академічну мобільність, участь в різноманітних формах неформальної освіти (семінарах, вебінарах, конференціях – приклади наведені на зустрічах у фокус-групах. У п. 2.2 Положенням про вибірові навчальні дисципліни допущена технічна помилка: за контекстом термін «Вивчення» слід замінити на «Вибір».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Навчання за ОНП на високому рівні забезпечує набуття здобувачами компетентностей, необхідних для практичної наукової діяльності. Зокрема, аспіранти виконують фрагменти досліджень на високотехнологічному обладнанні наукових відділів і лабораторій, Центру колективного користування науковими приладами, працюють з лабораторними тваринами, клітинним лініями. Численні приклади їх особистого залучення до таких робіт наводились на зустрічах зі здобувачами й науковими керівниками. За потреби практикується дослідна діяльність аспірантів у різних підрозділах. Наприклад, Р.Коваль (2 рік), окрім обладнання відділу цитології, опанував спектрофотометром відділу біофізики йонних каналів, холодовою центрифугою відділу нервово-м'язової фізіології. З 2025 року до ОНП включені ОК «Практичний курс з педагогіки для аспірантів», «Медична практика», їх проходження здобувачами заплановане у весняному семестрі 3 року (для аспірантів, які зараз навчаються, в 2026 році). Установа має можливості для практичного засвоєння здобувачами навичок викладацької роботи, оскільки в її підрозділах проходять фрагмент підготовки здобувачі магістерського ступеня (дисципліна "Патологічна фізіологія"). ОК "Медична практика" сформована в співпраці з НУОЗУ ім. П.Л.Шупика, проводитиметься на його базі, передбачає профілізацію за інтересами здобувачів (для прикладу, аспіранти з курсу вже обрали для проходження профілі Патоморфологія і Медична генетика - інформація із співбесіди на зустрічі з ЕГ). На момент проведення експертизи у вільному доступі наявні методичні матеріали у вигляді робочих програм і силабусів, однак ще немає можливості оцінювати ефективність запровадження цих дисциплін. Проходження практик на рівні закладу відповідними документами не врегульоване.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Набуття комунікативних і соціальних навичок передбачене цілями ОП щодо здатності випускника «виявляти лідерські якості, системно мислити, саморозвиватися, генерувати нові інноваційні ідеї» та забезпечується досягненням результатів ПРН 9, 11. Програма передбачає різні форми підготовки здобувачів у вказаному напрямі: через вивчення обов'язкових ОК: «Іноземна мова професійного спрямування», «Філософія науки та культури», «Історія фізіології та патофізіології», «Аспірантський дослідницький семінар», "Розробка та презентація дисертаційного проекту", "Статистичні методи в біомедичних дослідженнях", "Інформаційні ресурси в біомедичних дослідженнях". Позитивною практикою, яку відмітила на зустрічі з зовнішніми стейкхолдерами зав. кафедри біокібернетики та аерокосмічної медицини ДУ «КАІ» проф. Л.О. Кошева, є запровадження ОК «Основи психологічного супроводу здобувачів вищої освіти». Дисципліна спрямована на формування у здобувачів психологічної стійкості, саморегуляції, комунікативної компетентності, критичного мислення, спроектована з урахуванням унікального досвіду гаранта ОНП (учасника антарктичних експедицій) з вивчення розладів психофізіологічного статусу в закритих колективах, у екстремальних умовах; акцентована на питаннях щодо створення у закладі вищої освіти системи для збереження психічного здоров'я учасників освітнього процесу з урахуванням особливостей умов воєнного стану, технологіях підтримки ментального здоров'я та формування розуміння психологічних викликів наукової діяльності (див. робочу програму). Також формування «м'яких» навичок у здобувачів відбувається в процесі спілкування під час групових занять, роботи в наукових лабораторіях, в процесі взаємодії з науковими керівниками, академічним персоналом, участі в наукових форумах, заходах неформальної освіти та поза освітній діяльності. Позитивними практиками є залучення аспірантів до виступів на засіданнях інститутського наукового семінару (оригінальна форма регулярного офлайн спілкування науковців, запроваджена в Інституті), організації наукових та просвітницьких заходів, що проводяться у взаємодії з партнерськими закладами й установами (ННЦ Інститут біології і медицини КНУ імені Тараса Шевченка, НМУ ім. О.О. Богомольця, інститути НАНУ, Мала академія). Для прикладу: зареєстрованими учасниками віртуальної школи молодих вчених "Сучасні методи в нейронауках", де здобувачі за ОНП брали участь в демонстрації дослідницьких методик, було понад 100 молодих науковців з різних закладів і установ.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

В загальному обсязі програми на засвоєння іноземної мови виділено 8 кредитів, формування світоглядних компетентностей (Філософія науки та культури) – 6 кредитів, базовий предмет професійної підготовки «Сучасні аспекти загальної молекулярної та клітинної патофізіології» - 6 кредитів, на решта дисциплін – по 3 кредити. Обсяг вибірових компонентів складає 15 кредитів ЄКТС, що становить 26,8% від усієї освітньої складової програми і не порушує встановлених законодавством нормативів. Частка навчальних занять в загальному обсязі дисциплін залежить від призначення та специфіки курсів і коливається від 88,9% (Аспірантський дослідницький семінар) до 26,67%, що не суперечить вимогам статті 1 Закону України "Про вищу освіту" (п.14 ч.1). Експертна група констатує технічні помилки в навчальному плані в частині розподілу годин ОК «Сучасні аспекти загальної, молекулярної та клітинної патофізіології» та «Розробка та презентація дисертаційного проекту». Наведені там дані суперечать законодавчим вимогам і не співпадають з тими, що вказані в робочих програмах дисциплін і відповідають нормативам. Результати опитувань аспірантів (див. документ Опитування здобувачів в додатках) виявляють їх позитивну оцінку стосовно обсягу самостійної роботи. В п.4.12 Положення про освітню діяльність у фразі "Загальний обсяг самостійної роботи для кожної з дисциплін, які викладаються на ОНП не має перевищувати 75% робочого часу, відведеного для відповідної дисципліни" число 75% слід замінити на 73,33% у відповідності до вимог статті 1 (п.14 ч.1) Закону України "Про вищу освіту".

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Навчання за дуальною формою на ОНП не проводиться

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Реалізація ОНП і діяльність установи відповідає частині цілей сталого розвитку (ЦСР) України, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. В Інституті створена системи Моніторингу внеску ІФБ НАН України у розвиток Глобальних цілей сталого розвитку ООН (див. Моніторинг сталого розвитку ООН – Інститут Фізіології ім. Богомольця на вебсайті) з метою визначення того, як наукова, освітня, інноваційна та суспільна діяльність Інституту сприяє реалізації релевантних цілей (це позитивна практика в контексті підкритерію). Зокрема, найбільш відповідними до діяльності Інституту визначені ЦСР: 3) Забезпечення здорового способу життя і сприяння добробуту для всіх, 4) Якісна освіта, 9) Індустріалізація, інновації та інфраструктура, 13) Боротьба зі зміною клімату (у контексті досліджень біологічної адаптації). На думку ЕГ, з урахуванням складу керівного, наукового і викладацького складу, існує також позитивний зв'язок з реалізацією цілі 5) забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат. Моніторинг внеску установи в розвиток ЦСР передбачає: збір інформації за основними напрями діяльності, видання аналітичного звіту з його презентацією науковій спільноті, міжнародним організаціям та грантодавцям, співпрацю з українськими та міжнародними платформами сталого розвитку в науці (Sustainable Development Solutions Network, Global University Network for Innovation). Важливо, що Інститут розглядає зусилля по реалізації сталого розвитку як додатковий чинник в підвищенні ефективності власних проектів за рахунок зростання міжнародного авторитету і рейтингових показників (наводиться, зокрема, приклад Times Higher Education Impact Rankings), додаткового забезпечення прозорості і соціальної відповідальності, полегшення підготовки аналітичної та звітної документації для наукових рад, грантів, державних структур та міжнародних партнерів. За умови успішного впровадження, вказана ініціатива може стати зразковою практикою за підкритерієм.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Спостерігається часткова невідповідність ОНП за критерієм 2. Обсяг ОНП повністю відповідає нормативам (відповідність за підкритерієм 2.1). Програма добре структурована і має логічну побудову (2.2). Повністю виконуються вимоги щодо відповідності ОНП предметній області спеціальності «Медицина» з акцентом на патологічну фізіологію (2.3). Виконуються вимоги п.2.4 стосовно проектування і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. В контексті підкритерію 2.5 виявлено суттєвий недолік, що стосується запровадження педагогічної та медичної практики (деталізовано нижче). ОНП передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (2.6). Тут ЕГ виділяє позитивні практики: запровадження ОК «Основи психологічного супроводу здобувачів вищої освіти», "Аспірантський дослідницький семінар", які сприяють формуванню цілого ряду компетентностей (ЗК1,2,3,4,5,6,7; ФК1,3,4,6,7,8), залучення аспірантів до виступів на засіданнях інститутського наукового семінару як оригінальної форми регулярного офлайн спілкування науковців, а також до організації наукових і просвітницьких заходів, що проводяться у взаємодії з партнерськими закладами й установами. Цілком обґрунтованим є розподіл навчального навантаження, що підтверджується результатами опитувань студентів, однак навчальний план потребує редагування і внесення коректив (часткова відповідність за 2.7). Реалізація ОНП і діяльність установи корелюють з досягненням глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року. Позитивною практикою є створення системи Моніторингу внеску ІФБ НАН України у розвиток Глобальних цілей сталого розвитку ООН (2.9). Підкритерій 2.8 не оцінюється.

Недоліки

В профілі ОП відсутня частина інформації, яка передбачена ст. 9 п.1 Закону України «Про вищу освіту», зокрема, це дані про форму здобуття освіти, кваліфікацію, тип освітньої програми, мову (мови) викладання. В розділі «Придатність до працевлаштування» вказані фахи (зокрема, з кодами 1210.1, 1229.1, 1231, 1239, 13), які не забезпечуються змістом програми. Перелік ПРН не передбачає результату стосовно оволодіння здобувачами викладацькими навичками. На час проведення експертизи досвіду реалізації частини програми в контексті п.21 чинної редакції постанови КМУ №261 від 23 березня 2016 р. щодо оволодіння методологією педагогічної діяльності немає, оскільки ОК «Практичний курс з педагогіки для аспірантів», включений в ОНП в 2025 році і запланований на 6й семестр навчання, для нинішніх аспірантів розпочнеться з 2026 року. З тих же причин неможливо оцінити ефективність ОК «Медична практика». В установі відсутній окремий документ, що регулює проходження практик. Існує серйозна розбіжність між обсягом аудиторних робіт в навчальному плані і робочій програмі ОК «Практичний

курс з педагогіки для аспірантів». Перелічене, на думку ЕГ, становить суттєвий недолік в контексті підкритерію 2.5. В навчальному плані присутні неточності технічного характеру (для прикладу: 56 кредитів трансформовано в 1630 годин замість 1680, неправильно вказана кількість годин ОК Розробка та презентація дисертаційного проекту, Сучасні аспекти загальної, молекулярної та клітинної патофізіології). Наявні технічні помилки в пп. 3.4, 4.12 Положення про освітню діяльність, п. 2.2 Положення про вибіркові навчальні дисципліни, що є несуттєвими недоліками.

Рекомендації

Гаранту і групі розробників до наступного перегляду ОНП: внести в профіль програми повну інформацію, що передбачена ст. 9 п.1 Закону України «Про вищу освіту»; з розділу «Придатність до працевлаштування» прибрати фахи, які не забезпечуються змістом програми; внести корективи в формулювання ПРН і додати результат, що стосується оволодіння здобувачами методології педагогічної діяльності. Розробити внутрішній документ з унормування проходження практик (до 01.01.2026). До завершення процесу акредитації відділу Випускова кафедра виправити помилки в навчальному плані (зокрема, стосовно ОК «Практичний курс з педагогіки для аспірантів», «Сучасні аспекти загальної, молекулярної та клітинної патофізіології» та «Розробка та презентація дисертаційного проекту», перерахунку кредити-години). Адміністрації Інституту спільно з фахівцями відділу Випускова кафедра забезпечити якісне редагування положень, що стосуються освітнього процесу, та внести відповідні корективи (зокрема в пп. 3.4, 4.12 Положення про освітню діяльність, п. 2.2 Положення про вибіркові навчальні дисципліни) - до 30.06.2026.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОНП оприлюднені на сайті Інституту фізіології ім. О.О.Богомольця за посиланням https://biph.kiev.ua/images/f/f6/Правила_вступу_2025_ІФБ.pdf. Тут зібрана вся необхідна для вступника інформація, включаючи опис етапів конкурсного відбору, строки та порядок реєстрації заяв для участі в конкурсному відборі та вступних випробуваннях, вимоги до документів вступника, розрахунок конкурсного бала. Правила складені у відповідності до вимог чинного законодавства, зрозумілі, чіткі, прозорі, не містять дискримінаційних положень. Критерії відбору доступні для вступників і типові для програм освітньо-наукового рівня. На сторінці випускової кафедри http://biph.kiev.ua/uk/The_graduating_department (вхід також з Аспірантура) оприлюднюються результати вступних випробувань, список зарахованих аспірантів. Позитивною практикою є підготовка і оприлюднення на головній сторінці сайту з метою надання інформації про заклад і освітні програми для потенційних абітурієнтів і всіх зацікавлених осіб відеопрезентацій «Офіційне промо-відео Інституту фізіології», «Пригоди аспіранта в Інституті фізіології».

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

В поточному році обов'язковою умовою допуску до вступних випробувань в аспірантуру, відповідно до законодавства, було успішне складання Єдиного вступного випробування з методології наукових досліджень у 2025 році (не менше ніж на 100 рейтингових балів) та успішне складання Єдиного вступного іспиту в 2023, або 2024, або 2025 роках з оцінкою за кожен блок ЄВІ (іноземна мова та тест загальної навчальної компетентності) не менше ніж 150 балів, що мало засвідчитись сертифікатами, виданими Українським центром оцінювання якості освіти. Зміст вступного випробування зі спеціальності відповідає напряму ОНП, його програма оприлюднена на сайті установи chrome-

extension://efaidnbmninnnibpcajpgclefindmkaj/https://biph.kiev.ua/images/1/1c/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%BC%D0%Bo_%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D0%Bo_%D0%BF%D0%Bo%D1%82%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%B7%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F.pdf. В Правилах прийому чітко сформульовані критерії оцінювання іспиту зі спеціальності, подана структура мотиваційного листа. У вільному доступі перебувають також вимоги до презентації дослідницької пропозиції, яка покликана продемонструвати дослідницькі інтереси та навички абітурієнта https://biph.kiev.ua/images/2/23/%D0%92%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B8_%D0%B4%D0%BE_%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%Bo%D1%86%D1%96%D1%97.pdf. В програмі вступного іспиту виявлено недолік: список додаткової літератури містить джерела мовою країни-агресора.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах внаслідок трансферу чи академічної мобільності здобувачів на рівні закладу врегульоване «Положенням про організацію освітнього процесу» (https://biph.kiev.ua/images/b/b4/Polozhennya_pro_osvitnyu_diyalnist_BIPH-pd.pdf), «Положенням про академічну мобільність» (https://biph.kiev.ua/images/4/46/Polozhennya_pro_akadem_mobilnist_BIPH-pd.pdf). Процедура оформлення академічної мобільності, форми необхідних документів (заяви, договору, звіту) наявні на сайті закладу (сторінка Академічна мобільність https://biph.kiev.ua/uk/Academic_mobility). На ОНП є приклади зарахування результатів навчання, отриманих протягом року навчання на ОНП Біологія здобувачам В.Антонюку і С.Щепанському, які є магістрами медицини, у 2024 році. Констатоване співпадіння навчальних дисциплін на обох програмах. Документи, що регулюють рух здобувачів, потребують доопрацювання в частині механізму визнання результатів. Так, «Положенням про організацію...» передбачено, що «Академічні довідки, отримані здобувачами в інших вітчизняних закладах вищої освіти чи наукових установах розглядає предметна комісія ІФБ НАНУ та приймає рішення про їх зарахування» (п. 7.4.) без деталізації. «Положення про академічну мобільність» представлене єдиним розділом «Загальні положення», у якому зібрана різноманітна інформація. Існує необхідність структурувати документ і внести в нього доповнення стосовно мінімально прийнятного відсотку співпадіння програм, строків та порядку ліквідації академічної розбіжності, порядку документування процедури зарахування тощо.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання та кваліфікацій, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, передбачається у відповідності до процедури, унормованої Положенням «Про порядок визнання результатів навчання учасників освітнього процесу ІФ ім. О.О. Богомольця НАН України, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (https://biph.kiev.ua/images/b/bo/Положення_про_неформальну_інформальну_освіту.pdf). Положення відповідає вимогам чинного законодавства, добре структуроване, містить детальну інформацію стосовно роз'яснень суті та умов вказаних активностей, всіх етапів їх реалізації; в додатках представлені зразки необхідної документації. Прикладів зарахування описаних освітніх практик на програмі не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає вимогам Критерію. Правила прийому на навчання за ОНП укладені відповідно до чинного законодавства, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному вебсайті установи, враховують специфіку (рівень, напрям підготовки) програми. Визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, відбувається в рамках чинного законодавства, регулюється внутрішніми документами, котрі потребують доопрацювання (часткова відповідність за підкритерієм 3.3). Визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, внормоване належним чином.

Недоліки

Список літератури в програмі вступного іспиту містить джерела мовою країни-агресора, тому потребує перегляду. «Положення про академічну мобільність» представлене єдиним розділом «Загальні положення», у якому зібрана різноманітна інформація; документ не деталізує процедуру зарахування результатів навчання за академічною мобільністю стосовно мінімально прийнятного відсотку співпадіння програм, строків та порядку ліквідації академічної розбіжності, порядку документування.

Рекомендації

Гаранту програми забезпечити внесення змін в список рекомендованої літератури у Програмі вступного іспиту до 31.12.2025. Адміністрації установи, відділу "Випускова кафедра" внести доповнення до «Положення про академічну мобільність» в частині деталізації процедури зарахування отриманих результатів навчання (до 01.09.2026).

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

На підставі результатів вивчення відомостей про самооцінювання освітньої програми, сайту закладу, зустрічей із керівництвом та менеджментом ЗВО та академічним персоналом (викладацьким складом та науковими керівниками) доведено, що освітній процес відбувається відповідно до Конституції України, ЗУ "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", нормативних актів МОН, на підставі Статуту ІФБ НАНУ, Положенню про організацію освітнього процесу» (http://biph.kiev.ua/uk/Educational_activity). Завідувачка випускової кафедри, д.б.н. Розова К.В. і здобувачі освіти на зустрічах підтвердили те, що прийом до аспірантури ІФБ НАНУ відбувається відповідно Правилам і Вимогам до презентації дослідницької пропозиції абітурієнтів (<https://biph.kiev.ua/uk/%Do%90%D1%81%Do%BF%D1%96%D1%80%Do%Bo%Do%BD%D1%82%D1%83%D1%80%Do%Bo>). Здобувачі значно ширше розповіли про освітні платформи, якими вони користуються в процесі навчання. Серед викладачів, к.б.н. Яворський В.А. розповідав про застосування сервісів в освітньому процесі Classroom, Forms, Google Диск, Google Meet та інформаційних систем Quizizz та Zoom. Спостерігалось певне розходження між записами у відомостях про самооцінювання освітньої програми, ОНП та наявними відповідями викладачів та авторів відомостей про самооцінювання. На зустрічі з адміністративним персоналом представники, відповідальні за забезпечення якості (випускова кафедра), недостатньо пояснили процедуру збору побажань учасників освітнього процесу для аналізу, поліпшення умов освітньої діяльності в закладі, моніторингу та перегляду програм. Дотримання вимог студентоцентризованого підходу та принципів академічної свободи підтвердили представники самоврядування. Зауваження, пропозиції здобувачів розглядаються Випусковою кафедрою, науковими керівниками та потім на засіданнях Вченої ради інституту. На сайті (https://biph.kiev.ua/uk/%Do%90%Do%BA%Do%Bo%Do%B4%Do%B5%Do%BC%D1%96%D1%87%Do%BD%Do%Bo_%Do%B4%Do%BE%Do%B1%D1%80%Do%BE%D1%87%Do%B5%D1%81%Do%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C) доступно є інформація про академічну доброчесність.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Під час зустрічей з академічним персоналом (викладацьким складом та науковими керівниками) та здобувачами було підтверджено, що в процесі навчання застосовується сервіс Classroom, Google Диск, де розміщується інформація щодо організації та змісту освітнього процесу. На сайті (https://biph.kiev.ua/uk/%Do%Ao%Do%BE%Do%B7%Do%BA%Do%BB%Do%Bo%Do%B4_%Do%B7%Do%Bo%Do%BD%D1%8F%D1%82%D1%8C) Випускової кафедри наведена інформація про розклад занять, Порядок присудження наукового ступеню доктора філософії. Перевірені силабуси (<https://biph.kiev.ua/uk/%Do%A1%Do%B8%Do%BB%Do%Bo%Do%B1%D1%83%D1%81%Do%B8-222>) написані українською мовою, не містять джерел інформації держави-агресора, російських та білоруських джерел. У зв'язку з тим, що методичні рекомендації щодо розробки силабусів (<https://biph.kiev.ua/uk/%Do%A1%Do%B8%Do%BB%Do%Bo%Do%B1%D1%83%D1%81%Do%B8>) не містять повної інформації (наприклад, використання джерел в списку рекомендованої літератури за останні 5 років, критерії оцінювання конкретних завдань, самостійної роботи тощо), силабуси не є зразковими. На зустрічі зі здобувачами освіти було підтверджено, що заклад не обмежує вільний вибір форм та методів викладання, дисциплін вільного вибору. Проте, здобувачі недостатньо інформовані про порядок та критерії оцінювання освітніх компонентів, наприклад про оцінювання самостійної роботи.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Під час зустрічей здобувачів та наукових керівників підтверджено те, що аспіранти в обов'язковому порядку згідно ст. 65 ЗУ «Про вищу освіту» виконують наукову дослідницьку роботу в відділах та лабораторіях ІФБ НАНУ, Центру колективного користування у відповідності до сформованого індивідуального плану, із використанням

експериментальних методик та методів моделювання, індивідуально або у складі групи вчених. Дослідницька компетентність здобувачів формується через освітні компоненти ОНП (Статистичні методи в біомедичних дослідженнях, Розробка та презентація дисертаційного проекту тощо) та низкою дисциплін по вибору щодо експериментальних методик (Методи експериментальної патофізіології та біомедичних досліджень, Використання методів машинного навчання в біомедичних дослідженнях тощо). У Центрі колективного користування здобувачі під контролем наукових керівників засвоюють методи (застосування конфокальної мікроскопії, класифікація та застосування флуоресцентних зразків тощо). Викладачі та здобувачі водночас наголосили на практичній значущості дисципліни "Аспірантського дослідницького семінару". У межах курсу здобувачі представляють результати власних досліджень, отримують фахові коментарі, обговорюють методологічні аспекти та перспективи роботи. Здобувачі мають доступ до журналів у закладі, що індексуються у базі Scopus: Фізіологічний журнал та Neurophysiology. На зустрічі вони висловили своє задоволення цими журналами. Як свідчать результати аналізу портфоліо аспіранта (<https://biph.kiev.ua/uk/%D0%90%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8>) здобувачі мають публікації (Ukr.Biochem.J., Brain Res., Фізіологічний журнал та Neurophysiology), сертифікати. На зустрічі були присутні здобувачі 2-3 курсів навчання, які не засвідчили участь у грантових проектах. Проте, здобувач з курсу навчання Савченко А. зазначив, що подав декілька заявок на дослідницькі грантові проекти.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

За запитами ЕГ закладом надано результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ІФБ та опитування про вибір аспірантури ІФБ. У Витязі з Протоколу № 4/2025 від 13.02.2025 Випусковою кафедрою засвідчено, що проводилося обговорення результатів анонімного опитування серед здобувачів, а також були винесені пропозиції щодо оновлення ОНП. У наданих рецензіях відбиті зауваження, на які реагує ОНП. Проведений нами аналіз висловлених зауважень та побажань стейкхолдерів засвідчив, що вони відповідають змісту освітніх компонентів ОНП, орієнтації наукових напрямів дослідницької діяльності здобувачів і сучасних практик. Є порушення в оформленні рецензій, а саме: не вказано дати написання рецензій. Дати витягів із протоколів Випускової кафедри не відповідають термінам оновлення та затвердження на Вченій раді ОНП. Тому, періодичність оновлення ОК не доведена.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Додатково була надіслана аналогічна PhD-програма у США (модель University of Pittsburgh, School of Medicine Prof. John Horn), що свідчить про те, що у закладі впроваджується подібний підхід thesis committee. У закладі відбувається практика journal club, яка реалізується в низці відділів (біофізики сенсорної сигналізації, Біофізики іонних каналів, фізико-хімічної біології клітинних мембран). Здобувачі мають сертифікати про участь у міжнародних конференціях (наприклад, здобувач Антонюк В. має сертифікат про участь у 49 FEBS CONGRES "Bridging Continents to Advance Life Science). Завідувачка випускової кафедри, д.б.н. Розова К.В. пройшла міжнародне стажування (180 годин) у 2024р. на тему: Peculiarities of scientific and pedagogical activity in higher school: experience of EU countries (Варшава, Польща). Інші викладачі не надали сертифікати міжнародного стажування чи підвищення кваліфікації обсягом 180 годин. На зустрічі з викладачами та науковими керівниками заявлено, що на базі Інституту реалізується міжнародний спільний українсько-швейцарський проект, в якому беруть участь викладачі. Здобувачі зазначили, що користуються при виконанні власних наукових досліджень міжнародними базами наукової літератури (Pubmed, Scopus та Web of Science). Під час зустрічей не було відповіді щодо застосування міжнародних методів викладання. В ІФБ введено гостьову онлайн-лекцію "Мікробіота кишечника та її метаболіти: перспективний напрямок для йейропротекції" Доповідач: аспірант Інституту біохімії і біофізики ПАН, Варшава, Польща ОЛЬГА КОСТИУЧЕНКО (OLHA KOSTIUCHENKO) посилання - http://biph.kiev.ua/uk/Головна_сторінка. Організовано спільний науковий онлайн семінар з представником Університету Вермонта (США) (грудень 2024) Джеремі Баррі (Jeremy Barry), доцентом кафедри неврологічних наук Університету Вермонта (США).Тема лекції: Silicon probes and seizure models: A new wave in determining mechanisms in hypersynchrony. (Кремнієві зонди та моделі епілепсії: нова хвиля у визначенні механізмів гіперсинхронії). Посилання - <https://www.nas.gov.ua/news/v-instituti-fiziologi-im-oo-bogomolcy-nan-ukrani-obgovorili-novi-metodi-doslidzhennya-epilepsi>.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатувала відповідність за Критерієм за відсутності суттєвих недоліків. При цьому: часткову відповідність за підкритеріями 4.1 - відсутність доказової бази процедури збору побажань учасників освітнього процесу для аналізу, поліпшення умов освітньої діяльності в закладі, моніторингу та перегляду програм, 4.2 - у силабусах відсутні чіткі критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів, не оновлена рекомендована література, немає авторських методичних рекомендацій до освітніх компонентів ОНП, 4.3 - недостатня залученість здобувачів до грантової діяльності, 4.4 - періодичність оновлення ОК не доведена, 4.5 - відсутність габілітованих професорів на ОНП. До

позитивної практики за Критерієм 4 слід віднести дисципліну науково-практичної підготовки "Аспірантського дослідницького семінару".

Недоліки

Навчально-методичне забезпечення не унормовано відповідною документацією. Відсутні методичні рекомендації до освітніх компонентів ОНП. Допущені помилки при оформленні силабусів. Бракує викладачам педагогічного стажування в обсязі 180 годин. Не розкриті можливості застосування цифрових та інтерактивних технологій в освітньому процесі на ОНП. Оновлення ОНП не є постійним, а фрагментарним. Не всі здобувачі залучені до проєктної діяльності. Перелічені недоліки не є суттєвими, оскільки не мають негативного впливу на формування компетентностей здобувачів, не унеможливають освітній процес і суттєво його не ускладнюють, можуть бути виправлені в короткі строки.

Рекомендації

Гаранту ОНП та керівництву Випускової кафедри активізувати цифровізацію освітнього процесу, освоєння освітніх платформ, сприятливих для розширення дослідницьких і педагогічних навичок здобувачів. Групі забезпечення і викладачам навчальних дисциплін скласти методичні рекомендації до освітніх компонентів. Керівництву закладом заохочувати та мотивувати учасників освітнього процесу до міжнародної співпраці в обраній галузі. Гаранту результати такої співпраці оприлюднювати на сайті Випускової кафедри.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

На зустрічах із викладачами та здобувачами підтверджено, що освітній процес здійснюється в змішаному форматі. Онлайн навчання проводиться у формі аудиторних занять, консультацій та контрольних заходів за допомогою сервісів Google Meet та Zoom. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка формується з результатів поточного контролю та підсумкових контрольних заходів. Максимальна кількість балів: за поточну діяльність – 60 балів, за підсумковий контроль - 40 балів. Поточний контроль включає тестування, виконання завдань на практичних заняттях та виступи на семінарах, а підсумкове оцінювання проходить у формі іспитів (3 дисципліни) та диференційних заліків. Критерії оцінювання, а також форми контрольних заходів визначені у силабусах навчальних дисциплін, відображені в освітній програмі й навчальному плані (<https://biph.kiev.ua/uk/Силабуси-222>). Здобувачі підтвердили, що на першому занятті викладачі розповідали про вимоги щодо оцінювання, форми контролю. Здобувачі засвідчили, що інформація публікується у Google Classroom та поширюється в чатах груп здобувачів. Здобувачі на сайті Випускової кафедри знаходять інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання до початку вивчення дисциплін (Розклад занять, Положення, Силабуси навчальних дисциплін, Оголошення тощо). Викладачі та здобувачі зазначили, що інформування щодо впровадження освітнього процесу відбувається через Випускову кафедру за допомогою розсилки на електронні поштові скриньки, в групових чатах та через наукових керівників і завідувачів наукових підрозділів. Не підтвердженою виявилася інформація "визначені максимальні та мінімальні бали з кожного контрольного заходу з урахуванням певного рівня набутих знань аспірантами".

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 222 "Медицина" для третього (освітньо-наукового рівня) відсутній. У ОНП "Медицина" "Патологічна фізіологія" на сайті https://biph.kiev.ua/images/o/ob/222_%D0%9E%D0%A1%D0%92%D0%86%D0%A2%D0%9D%D0%AC%D0%9E_%D0%9D%D0%90%D0%A3%D0%9A%D0%9E%D0%92%D0%90_%D0%9C%D0%95%D0%94%D0%98%D0%A6%D0%98%D0%9D%D0%90_2025.pdf зазначено, що система атестації здобувача ступеня доктора філософії складається з

поточної (проміжної) та підсумкової атестації відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України. Метою поточної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за освітньою та науковою складовими. Атестація освітньої складової відбувається у вигляді іспитів та заліків за дисциплінами відповідно до навчального плану, а наукової складової - на основі рішення Атестаційної комісії ІФБ НАНУ та затвердженням Вченої ради. Документами, що підтверджують поточну атестацію, є річний звіт про виконання Індивідуального плану аспіранта, доповіді на семінарах, копії публікацій та інших документів про наукові здобутки, документи про виконання навчальної складової освітньо-наукової програми. Наприкінці навчання на Випусковій кафедрі здобувачі складають підсумковий іспит із спеціальності "Медицина" відповідно до Положення про організацію освітнього процесу https://biph.kiev.ua/images/b/b4/Polozhennya_pro_osvitnyu_diyalnist_BIPH-pd.pdf (цей факт відбито у відомостях про самооцінювання ОП), а вчена рада на основі звіту аспіранта, рекомендацій наукового керівника та рішення Атестаційної комісії ухвалює рішення про виконання/невиконання його освітньо-наукової програми. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня підготовки доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» здійснюється утвореною для проведення разового захисту спеціалізованою Вченою Радою, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації та завершується видачою документу державного зразка про присудження йому наукового ступеня доктор філософії та додатку, що є невід'ємною частиною диплому. Здобувач наукового ступеня доктора філософії має право на вибір спеціалізованої Вченої Ради.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На зустрічах із Гарантом, викладачами та здобувачами надано інформацію про контрольні заходи, які відображаються в навчальних планах, графіках навчального процесу та робочих програмах навчальних дисциплін, що свідчить про достатній рівень організації освітнього процесу. Доступність цієї інформації для всіх учасників підкреслює прозорість і відкритість системи, що є важливим аспектом для успішного навчання. Процедури контролю регулюються розкладом навчальних занять, що дозволяє аспірантам заздалегідь планувати свою підготовку до заліків та іспитів. Здобувачі зазначили, що отримують інформацію через різні канали, такі як електронні розсилки, групові чати та комунікація з науковими керівниками, що свідчить про системний підхід до інформування. Це створює умови для своєчасного ознайомлення з важливими датами, що є суттєвим для організації навчального процесу. Можливість отримати інформацію про форми контролю безпосередньо у викладачів і співробітників "Випускової кафедри" підвищує доступність і зрозумілість процедур. Рівні умови доступу до матеріалів для підготовки та проходження контрольних заходів забезпечують справедливість оцінювання, що є важливим аспектом академічної доброчесності. Процедури атестації здобувачів, які регулюються відповідними положеннями на сайті закладу, демонструють системність та організованість навчального процесу. Наявність незалежної комісії для складання комплексного іспиту зі спеціальності підкреслює прагнення до об'єктивності та неупередженості в оцінюванні. Викладачі та здобувачі розповіли про процедуру повторного проходження контрольних заходів відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та про вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних з оцінюванням знань та навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

На сайті закладу є вкладка "Академічна доброчесність", яка доступна для здобувачів. Учасники освітнього процесу за потребою можуть звернутися до Комісії з наукової етики при Вченій раді. Вони обізнані з процедурою дотримання академічної доброчесності, яка здійснюється на основі Положення про Комісію з наукової етики. Наукові керівники та здобувачі підтвердили те, що перевірка дисертаційних робіт на наявність текстових збігів та ознак плагіату здійснюється на декількох етапах: спочатку перевіряє науковий керівник, а потім Випускова кафедра. Є розбіжності у назві системи перевірки на наявність текстових збігів. У відомостях про самооцінювання освітньої програми вказано назву системи Turnitin Similarity. А під час бесіди з науковими керівниками та здобувачами було вказано назву системи StrikePlagiarism. Захищені дисертаційні роботи занесені до репозитарію, наприклад, Козловська М.Г. Мітохондріальні механізми кардіопroteкції при інсулінорезистентності та гіпоксичному прекодиціонуванні. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» – Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України, Київ, 2025 <https://repository.biph.kiev.ua/items/1232fa2a-18f3-45f7-ad5b-310062a6333d>. Викладачі, наукові керівники та здобувачі ознайомлені про відповідальність у випадку порушення академічної доброчесності (повторне проходження оцінювання, повторне проходження відповідного освітнього компонента, відрахування з аспірантури, позбавлення академічної стипендії, зняття дисертацій з розгляду. На сайті Інституту http://biph.kiev.ua/uk/Educational_activity. є запис відеолекції викладача к.б.н. Яворського В.А. "Академічна

добросовісність, авторське право, патентне право". Заяви чи звернення щодо порушення здобувачами за ОНП академічної добросовісності до Випускової кафедри не надходили.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатувала повну відповідність підкритеріїв 5.2, 5.3, 5.4. 5.2 - Системна атестація аспірантів – щорічне звітування про виконання індивідуального навчального плану, аналіз досягнень комісією та вченою радою забезпечують контроль за прогресом здобувачів і сприяють їхньому якісному професійному розвитку. 5.3 - Прозорість та доступність інформації про контрольні заходи – навчальні плани, графіки та робочі програми відкриті для всіх учасників освітнього процесу, що забезпечує обізнаність аспірантів щодо форм контролю та критеріїв оцінювання. 5.4 - Інформування та підтримка академічної добросовісності – створена комісія з питань академічної етики, яка займається питаннями добросовісності та плагіату, а також наявність онлайн-лекцій, що інформують про академічну добросовісність. ЕГ визначила часткову відповідність підкритерію 5.1 - Чітка регламентація процедур оцінювання – форми контрольних заходів, критерії оцінювання та методи контролю навчальних досягнень здобувачів недостатньо визначені у силабусах, навчальних планах і положеннях. Позитивних практик за Критерієм 5 не виявлено.

Недоліки

Недоліком є відсутність процедур і практики опитування учасників освітнього процесу стосовно ступеня розуміння критеріїв оцінювання при поточному і підсумковому контролі.

Рекомендації

Керівництву Випускової кафедри та Гаранту систематично проводити моніторинг задоволення формами контролю знань серед здобувачів та ступеня розуміння критеріїв оцінювання. Опитування рекомендовано проводити після завершення кожного етапу навчання або контрольного заходу, що забезпечить постійний зворотний зв'язок та сприятиме вдосконаленню існуючих процедур.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

На зустрічі з працівниками допоміжних структурних підрозділів, залучених до реалізації ОНП, зокрема вченим секретарем і працівниками відділу кадрів з'ясовано, що у закладі реалізується п. 38 Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Результати аналізу інформації про викладачів та працівників Випускової кафедри на сайті https://biph.kiev.ua/uk/%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%87%D1%96_%D1%82%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8_%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8, виконання ними ліцензійних умов свідчать про те, що відповідність є дотичною до наукових напрямів роботи. Проте, недостатньо забезпеченою є відповідність викладачів до дисциплін, які вони читають. Наприклад, немає відповідних фахових статей до ОК з "Статистичні методи в біомедичних дослідженнях" (к.б.н. Чернінський А.), ОК 5 "Розробка та презентація дисертаційного проєкту" (к.б.н. Пурнинь О.) та ін.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

На зустрічі з працівниками допоміжних структурних підрозділів, залучених до реалізації ОНП, з'ясовано, що відбувається процедура добору викладачів для проведення занять в рамках ОНП, яка підтверджується документами про вищу освіту, науковий ступінь і наукове звання. Працівники кадрів повідомили, що всі наукові співробітники обираються за конкурсом і регулярно проходять атестацію раз на 5 років. Наукові керівники та викладачі навчальних дисциплін затверджуються Наказом директора за рішенням Вченої ради.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

На зустрічі з роботодавцями були присутні Небесна З. - д.б.н., професор, завідувачка кафедри гістології та ембріології Тернопільського національного медичного університету, Лук'янцева Г. - д.б.н., професор кафедри медичної біології та спортивної дієтології Національного університету фізичного виховання і спорту України, Жолос О. - д.б.н., професор, завідувач кафедри «Інституту біології та медицини» КНУ ім. Т.Г.Шевченка, Кошева Л. - д.т.н., професор, завідувачка кафедри біокібернетики та аерокосмічної медицини Київського авіаційного інституту. Були надані рецензії від Небесної З., Лук'янцевої Г. та Кошевої Л., в яких зазначені пропозиції щодо оновлення ОНП. Однак, питання працевлаштування не піднімаються роботодавцями. Не було наведено прикладів працевлаштування випускників ОНП, у яких зацікавлені роботодавці. Зовнішній стейкхолдер Небесна З. зазначила, що на ОНП вона була задіяна в якості опонента при захистах дисертацій здобувачів. Переважно роботодавці співпрацюють на конференціях та семінарах.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

На зустрічі з викладачами з'ясовано, що в закладі поширена робота щодо залучення міжнародних грантів, спільних наукових міжнародних досліджень та виконання науково-дослідних робіт в межах грантових програм. Акцентовано на матеріальній забезпеченості закладу з боку грантодавців (наприклад, виконання проєктів Національного фонду досліджень України). Участь у підвищенні кваліфікації підтверджена відповідними сертифікатами з отриманими кредитами ЄКТС, наприклад Курси підвищення кваліфікації для освітян "Генеративний штучний інтелект: освіта: можливості та виклики" (Гошовська Ю.), семінари «Стійкий учитель - вмотивований учень: психоемоційна підтримка та EdTech-рішення» (Лук'янець О., Розумна Н., Яворський В.), в тому числі міжнародні - Інститут біології, Поморський університет у Слупську (Польща) "Нові наукові досягнення в фізіології та патофізіології і сучасні концепції навчання" (Портниченко А.). Проте, недостатньо висвітлено підвищення кваліфікації з питань викладацької діяльності та педагогічної майстерності, бракує інформації про обмін досвідом викладацької діяльності на міжнародному рівні. Надана часткова інформація про неформальну освіту викладачів, яка не створила уяву про рівень засвоєння та використання викладачами цифрових технологій, у тому числі імерсивних технологій, що є корисними саме для підвищення ефективності організації освітнього процесу у закладі на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує часткову відповідність підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.3, 6.4., тому що недостатньо розкрита педагогічна складова ОНП. Наукова складова ОНП має високий рівень за рахунок участі науково-педагогічних працівників у проєктній та грантовій діяльності. Публікації науково-педагогічних працівників відбивають наукові досягнення, але відсутні методи викладання на ОНП, що й знижує якість ОНП. Унікальність ОНП полягає не лише в наукових досягненнях науково-педагогічних працівників, але й у способах передачі кращого досвіду і позитивних практик здобувачам через викладацьку діяльність.

Недоліки

Адміністрація закладу не застосовує сучасний, об'єктивний рейтинговий підхід при проведенні конкурсного відбору науково-педагогічних працівників для викладання за ОНП. Це призводить до недостатньої прозорості та публічності процесу відбору. Крім того, відсутній структурований план підвищення професійної та педагогічної кваліфікації науково-педагогічних працівників, котрі залучені до групи забезпечення ОНП. Відсутня рейтингова система оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників за останні 5 років.

Рекомендації

Здійснювати моніторинг відповідності наукових праць до змісту освітніх компонентів ОНП. Дотримуватися трудових функцій, що затверджені професійним стандартом "Викладач закладу вищої освіти" № 1466 від 16.10.2024р. Випусковій кафедрі і адміністрації установи запровадити планування педагогічного удосконалення викладачів; при формуванні плану надавати перевагу заходам, що присвячені інноваційним формам та методам викладання у вищій школі, вибору освітніх платформ для неформальної освіти (з 2026/2027 навчального року).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

На підставі звіту самооцінювання, онлайн демонстрації та зустрічей із здобувачами освіти, ЕГ дійшла висновку, що матеріально технічні ресурси інституту повністю забезпечують потреби здобувачів в досягненні ПРН. Лабораторії оснащені сучасним обладнанням, що оновлюється. Наявні різноманітні мікрокопи (трансмисійні електронні, імерсійні, лазерні конфокальні, інвертовані, фазово-контрастні), спектрофотометри, мікротомі, СО₂-інкубатори, різноманітні експериментальні установки, ламінарні бокси, наявний віварій з тваринами. Під час зустрічей ЕГ переконалась, що дана апаратура безпосередньо використовується в ОНП та в виконанні дисертаційних робіт здобувачами. Під час демонстрації матеріально-технічного забезпечення, зустрічі із працівниками допоміжних структурних підрозділів, адміністрацією інституту ЕГ мала змогу пересвідчитись, що в інституті наявне необхідне програмне забезпечення, необхідне для використання зазначеного вище обладнання за призначенням, що дозволяє досягти ПРН за усіма ОК. Наявне програмне забезпечення є ліцензійним та не містить зв'язків з країною агресором. У випадку коли здобувачі для виконання досліджень потребують апаратури або технологій, що відсутні в інституті - залучається матеріально-технічна база центру колективного користування НАН України, за потреби - інші установи з якими укладаються договори про співпрацю (під час зустрічі із здобувачами були наведені конкретні приклади співпраці із хімічним заводом ЄНАМІН). Під час зустрічі із здобувачами ЕГ пересвідчилася, що обладнання використовується, є у вільному доступі, а здобувачі задоволені наявним матеріально-технічним забезпеченням.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час акредитаційної експертизи ЕГ мала змогу переконатись, що для здобувачів та академічного персоналу надається повноцінний доступ до інформаційних ресурсів. Усі працівники та здобувачі за ОНП «Медицина» можуть вільно користуватися наукометричними базами Web of Science і Scopus, а також мають повний доступ до ScienceDirect та платформи Research4Life. Кожен отримує безплатний доступ до інструментів Google Workspace (включно з Classroom для навчання, електронною поштою, Google Drive, відеоконференціями Google Meet та іншими), ЕГ під час зустрічі з викладачами та здобувачами переконалась що зазначена платформа використовується для інформаційного забезпечення аспірантів, проведення занять та здійснення контрольних заходів. Заклад надає доступ до інститутського репозитарію, де опубліковані рукописів дисертацій, монографій і робіт співробітників; при вивченні ЕГ з'ясувала що повноцінно оприлюднено дисертації, а пошук в шапці сайту за критеріями не працює (виникає помилка "Виникла помилка при отриманні документа"). Здобувачі мають можливість використовувати наукову бібліотеку та центри колективного користування обладнанням (ЦКК), обізнані стосовно даної можливості та фактичного використання обладнання для опанування ПРН і виконання дисертаційної роботи, в цьому ЕГ переконалась під час демонстрації матеріально-технічної бази, зустрічі із здобувачами, зустрічі із академічним персоналом. Здобувачі мають змогу публікувати результати власних досліджень в журналах «Neurophysiology», «Фізіологічний журнал» на безоплатній основі, що також було засвідчено під час зустрічей із здобувачами та академічним персоналом. Під час огляду матеріально-технічної бази було продемонстровано наявність навчальних аудиторій з безоплатним доступом до мережі WiFi, читальний зал бібліотеки із наявним робочим простором.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Під час зустрічей з фокус-групами здобувачів, академічного персоналу та керівниками закладу вищої освіти експертна група переконалась в існуванні в колективі атмосфери взаємоповаги та взаємної вимогливості. Освітнє

середовище організовано таким чином, що здобувачі мають можливість навчатися та проводити дослідження в комфортних і безпечних умовах (і ментально і фізично). Під час демонстрації матеріально-технічної бази продемонстровано наявність нових вогнегасників в аудиторіях, вказівників евакуації, планів евакуації, тощо. Інтереси та потреби здобувачів встановлюються за допомогою щорічного опитування, форми якого є в публічному доступі на сайті <https://surl.li/zoejgy>. Під час зустрічі з фокус-групою здобувачів експертна група мала нагоду впевнитися, що опитування проводиться на практиці двічі на рік, та окрім того в розділі наявна форма для отримання відгуків та пропозицій. У закладі запроваджено механізми запобігання дискримінації, сексуальним домаганням та корупції, які зафіксовано в відповідних нормативних документах, зокрема оприлюдненні положення щодо запобігання дискримінації, про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, що наявні в публічному доступі - <https://surl.li/ufarcc>. Під час зустрічей зі здобувачами та академічним персоналом експертна група переконатися, що учасники освітнього процесу обізнані з наявністю цих механізмів. У ході зустрічей експертна група встановила відсутність чітко визначеного механізму психологічної підтримки здобувачів. Гарант освітньої програми Моїсеєнко Є.В. повідомив, що є відповідальною особою за надання психологічної допомоги у разі потреби, та має відповідну освіту. У разі потреби здобувачі можуть звернутись за допомогою особисто або через скриньку довіри. Також наявна кімната "психологічного розвантаження". Також є навчальна дисципліна "Основи психологічного супроводу здобувачів вищої освіти", в межах якої також розглядається психологічна гігієна та заходи із забезпечення ментального здоров'я. Під час зустрічей із фокус-групами ЕГ дійшла висновку, що інститут створює та здійснює кроки в напрямку забезпечення психологічної підтримки та ментального здоров'я здобувачів, але вони не систематизовані та не регламентовані нормативно, що може знижувати загальну ефективність заходів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Під час зустрічі із адміністрацією та академічним персоналом ЕГ з'ясувала, що освітня інформаційна підтримка здобувачів здійснюється за рахунок розміщення матеріалів (лекції, підручники, методичні рекомендації, мультимедійні матеріали, актуальна періодика та інші матеріали на розсуд викладача) на платформі Google-class. Під час зустрічі із здобувачами ЕГ отримала підтвердження подібної форми розміщення навчальних матеріалів та позитивний відгук від здобувачів. Організаційна підтримка забезпечується функціонуванням сайту інституту, на якому розміщено нормативні документи, що регулюють освітній процес, та необхідні здобувачам матеріали (текст ОНП, силабуси, робочі програми, навчальний план, тощо - <https://surl.li/guifyf>). Інформаційна підтримка здобувачів здійснюється через новини на сайті, розсилки в месенджері Slack, розсилки на корпоративну електронну пошту, у вигляді особистого інформування. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ мала змогу пересвідчитись що учасники освітнього процесу (як здобувачі, так і академічний персонал) вважають таку взаємодію зручною та ефективною. Під час акредитаційної експертизи ЕГ з'ясувала що консультативна підтримка здійснюється у вигляді особистого спілкування із гарантом, зав. відділу «Випускова кафедра», заст. директора з наукової роботи, заст. директора з науково-технічної роботи. Враховуючи нечисленний контингент ОНП «Медицина», ЕГ дійшла висновку, що даний механізм консультативної підтримки є достатнім та задовольняє потреби учасників освітнього процесу. В межах соціальної підтримки здобувачі забезпечуються (на вимогу) гуртожитками, в кінці кожного року здійснюється матеріальне заохочення у вигляді додаткової стипендії (перерозподіл коштів), також наявний Центр іновативних медичних технологій АН, де здобувачі на безоплатній основі отримують медичну допомогу. Під час зустрічі із випускниками ОНП ЕГ з'ясувала що практика використання платформи Google для дистанційного навчання (зокрема Google Class) тривала, випускники, що опановували освітню компоненту в 2021 році, також зазначають її використання та висловлюють ефективність та зручність.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

На момент акредитаційної експертизи здобувачів з особливими фізичними потребами немає, на цей випадок корпус інституту оснащено пандусом та ліфтом, є відповідальною особою супроводу на випадок візиту особи з особливими фізичними потребами та наказ яким це регламентовано <https://surl.li/ztpjwv>. Стосовно здобувачів з особливими освітніми потребами заклад демонструє толерантність, що було продемонстровано під час зустрічей – здобувачі вільно оформлюють відрядження, стажування (в тому числі закордонні), за потреби – академічні відпустки з подальшим відновленням навчання.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У статуті закладу вищої освіти визначено процедуру дій у разі виникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією що закріплено у відповідному положенні <https://surl.li/dtgavi>. Під час зустрічей із фокус-групами академічного персоналу та здобувачів експертна група мала змогу впевнитися, що учасники освітнього процесу обізнані з цими процедурами та за потреби можуть їх

реалізувати на практиці. Також учасники освітнього процесу можуть залишити анонімне звернення в скриньку довіри. За період дії освітньої наукової програми не виникало подібних конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Інститут демонструє високий рівень матеріально-технічного забезпечення. Відділи і лабораторії оснащені сучасним обладнанням, таким як різні типи мікроскопів, спектрофотометри, інкубатори та віварії, яке регулярно оновлюється і активно використовується здобувачами освіти для досягнення програмних результатів навчання та виконання дисертаційних робіт. У разі потреби в додаткових ресурсах, що відсутні на місці, забезпечується доступ до зовнішньої бази через центр колективного користування НАН України та партнерів, наприклад, хімічного заводу ЄНАМІН. Крім того, здобувачам надається безплатний доступ до ключових інформаційних ресурсів, включаючи наукометричні бази даних на кшталт Web of Science, Scopus, ScienceDirect та Research4Life, а також інструменти Google Workspace, інститутський репозитарій, бібліотеку та центри колективного користування обладнанням, що сприяє ефективному навчанню та науковій діяльності. Здобувачі також мають можливість безплатно публікувати результати досліджень у спеціалізованих журналах. Освітнє середовище характеризується атмосферою взаємоповаги та безпеки, з наявністю пожежних засобів, евакуаційних планів та інших заходів, а потреби учасників виявляються через опитування, що проводяться двічі на рік. Запроваджено ефективні механізми запобігання дискримінації та корупції, а підтримка охоплює освітній аспект через платформу Google Class, організаційний — через сайт інституту, інформаційний — за допомогою Slack та електронної пошти, консультативний — у формі особистого спілкування з керівництвом, а соціальний — через надання гуртожитків, стипендій та медичної допомоги. Щодо інклюзивності, інфраструктура адаптована для осіб з особливими потребами за допомогою пандусів, ліфтів та послуг супроводу, тоді як психологічна підтримка забезпечується через гаранта програми та скриньку довіри. Таким чином ЕГ дійшла висновку, що інститут створює комфортне та безпечне освітнє середовище для невеликого контингенту здобувачів, що мають усю необхідну матеріальну технічну базу для опанування ПРН та виконання довіджень, а виявлені недоліки є несуттєвими, критично не впливають на якість та безпеку освітнього процесу та можуть бути усунені впродовж року.

Недоліки

Надання психологічної допомоги не є регламентованим та надається за потребою. Визначена відповідальна особа, наявні загальні опитування, але немає процедур моніторингу психологічного стану здобувачів. Опитування здобувачів носить частково формалізований характер, вміст опитувальників статичний та не переглядається під потреби ОНП. Не працює "пошук за критеріями" в шапці сайту репозитарію.

Рекомендації

Формалізувати та регламентувати надання психологічної допомоги здобувачам та іншим учасникам академічного процесу. Переглянути вміст опитувальників та за потреби оновити їх під потреби ОНП, запровадити перегляд вмісту опитувальників як компонент функціонування СВЗЯО. Усунути помилки функціонування навігації репозитарію.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В інституті система забезпечення якості внутрішньої освіти регулюється Положенням про забезпечення якості освіти в інституті фізіології ім. Богомольця НАН України <https://surl.li/fzajnv>. Під час аналізу документу ЕГ дійшла висновку, що даний документ носить формальний характер та не містить прописаних процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, наявні лише загальні фрази в яких відповідальність покладається на випускову кафедру та гаранта. Під час зустрічі з гарантом, адміністрацією, групою забезпечення ЕГ не отримала чіткої інформації стосовно принципів, правил і результатів функціонування складових внутрішнього забезпечення якості освіти в Інституті. На питання "Як здійснюється моніторинг?" - дана відповідь, що "є комісія по моніторингу, які постійно моніторить діяльність у вигляді перевірки програм, присутності на лекціях, опитування

здобувачів". За результатами співбесід та аналізу інформації на сайті інституту ЕГ не змогла знайти підтверджуючих свідчень про фактичну наявність даної "комісії", документів, що регламентували б її роботу та документів, які б відображали результати її роботи. Експертам було повідомлено, що "програма мала переглядатись раз на 3 роки та з 2022 року програма переглядалась раз на рік та перезатверджувалась раз на рік". Варто відзначити що під час початку роботи ЕГ із відомостями самооцінювання на сайті була розміщена ОНП редакції 2022 року, яка була видалена і залишилась виключно 2025 року, перезатверджених документів від 2023, 2024 року в публічному доступі не було. Стосовно змін в ці роки під час зустрічі із керівництвом ЗВО вчений секретар зазначає, що в 2023, 2024 році вносились незначні зміни в склад вибіркових курсів. Кардинальні зміни були внесені в 2025 році, коли було додано новий обов'язковий курс "Психологія" та "Медична практика", також була додана дисципліна "Педагогічна практика", що вмотивовано думками викладачів, здобувачів та потребами практичної підготовки для конкретноспроможності випускників ОНП. Таким чином, аналізуючи зазначені вище факти, ЕГ дійшла висновку, що в керівництві інституту інформовано про важливість функціонування системи внутрішнього забезпечення якості освіти та здійснює окремі кроки, спрямовані на динамічне відстежування та вдосконалення ОНП, але на сьогоднішній день ці кроки не систематизовані, не скоординовані та чітко не регламентовані, що призводить до низької ефективності функціонування існуючої моделі.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час зустрічі із самоврядуванням здобувачів ЕГ з'ясувала, що потреби враховуються та реалізуються, зокрема, представники самоврядування висловили бажання мати розділ сайту, що висвітлював би їх діяльність - подібний запит було враховано під час модернізації сайту закладу. Під час зустрічі із менеджментом, академічним персоналом ЕГ дійшла висновку, що побажання та пропозиції здобувачів враховуються через опитувальники та форму внесення пропозицій. На питання як часто проводяться - відповідь "як правило раз-два на рік". Під час зустрічі із здобувачами та випускниками ЕГ дійшла висновку, що опитування дійсно проводились, що було підтверджено здобувачами. На питання стосовно складу опитувальників зазначено що їх склад статичний, зміни вносяться за потреби. Опитування здійснюється через гугл форми із подальшим аналізом результатів. Обробку здійснює випускова кафедра. У відповідь на запит ЕГ надано результати опитування здобувачів ОНП "Медицина" та ОНП "Біологія". Варто зазначити, що при аналізі даного документа ЕГ пересвідчилася що немає диференціації між здобувачами різних ОНП, в результатах опитування зазначається 12 осіб без конкретизації онп, а в наданому витягу з Протоколу № 4/2025 від 13.02.2025 розширеного засідання відділу «Випускова кафедра» Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України йде мова про дві ОНП, що зволяє ЕГ здійснити висновок, що форма спільна для двох ОНП а результати аналізуються сумарно, що не дозволяє виявляти та оцінювати об'єктивно думку здобувачів стосовно ОНП Медицина. В даному витягу наявні рішення, які мотивовані бажанням здобувачів, зокрема серед яких "Викладачам оновити навчальні матеріали, щоб вони відповідали останнім трендам та розвитку в обраній області. Це забезпечить доступ до найновіших знань та інформації.". Під час роботи з документами, ЕГ з'ясувала, що в декотрих силабусах зазначається рекомендована література 2015-2018 років <https://surl.li/efjhu> , 2002-2017 <https://surl.li/vfusny> , що свідчить про неповний перегляд та відповідно врахування побажань здобувачів не в повній мірі. Окрім того під час зустрічі із здобувачами ЕГ дійшла висновку, що здобувачі в повній мірі не усвідомлюють своєї ролі та можливостей впливу на ОНП. Зокрема, на конкретне питання "чи маєте ви змогу змінити освітню освітню програму та куди звернутися" здобувачі розцінюють як можливість зміни власної освітньої траєкторії (заміну однієї вже обраної вибіркової дисципліни на іншу), навіть після конкретизації питання здобувачі не заперечують можливості створення нових дисциплін, але як приклад подібних змін здобувачі наводять перерозподіл видів діяльності із викладачем в межах заняття. Реальних прикладів впливу здобувачів на зміст ОНП під час зустрічі з фокус групами ЕГ не отримала, а отримані від здобувачів відповіді свідчать про відсутність повного усвідомлення власної ролі в контексті розвитку та вдосконалення ОНП, що є недоліком в контексті критерію 8.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічей із менеджментом інституту на питання стосовно форм залучення роботодавців ЕГ отримала відповіді з нечіткими формулюваннями, зокрема "бувають різні випадки, бувають неформальні зустрічі, бувають розширені вчені ради, засідання вченої ради, в змішаному форматі, або приїжджають в рамках співпраці". На питання як здійснюється реагування на пропозиції та зауваження отримані під час подібних заходів ЕГ отримала відповідь про неформальні зустрічі, " можуть заповнювати гугл форми, рецензії, відгуки", "є форма де можуть зазначити свої скарги та пропозиції". На запит про документальне підтвердження фактів залучення зсеред іншого роботодавців до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості інститут надав рецензії ОНП що носять суто схвальних характер. ЕГ дійшла висновку, що сама наявність рецензування не дієвим механізмом залучення роботодавців до перегляду та вдосконалення ОНП, На питання "чи можливо є досвід коли ви вплинули на програму, які пропозиції були та як ОНП реагувала на ці пропозиції" подібних прикладів наведено не було. Відповідно ЕГ дійшла висновку, що залучення роботодавців має несистемний характер, інститут не усвідомлює ролі потенційних роботодавців та не розробляє дієвих механізмів співпраці. Існуючі нерегламентовані, неформалізовані та несистематизовані форми співпраці (ефективні на думку менеджменту ЗВО), на думку ЕГ не забезпечують плідної співпраці, про що свідчить відсутність внесення побажань та пропозицій роботодавцями та, відповідно, відсутність реалізованих змін в ОНП у відповідь на такий запит, що є недоліком в контексті критерію 8.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Під час спілкуванням із керівництвом інституту ЕГ, було зазначено, що збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників програми здійснюється випусковою кафедрою в індивідуальному порядку. Велика кількість здобувачів залишається працювати та продовжує наукову та викладацьку діяльність в інституті та в інших ЗВО. Наукова діяльність даних здобувачів залишається в полі зору науковців (в т.ч. випускової кафедри інституту), що дозволяє індивідуально відстежувати подальший кар'єрний шлях випускників. Під час зустрічі із випускниками, ЕГ пересвідчилася, що інститут у вигляді листування, запрошення до опитувань залучає випускників до співпраці та стимулює їх до участі в подальшому розвитку ОНП за якою вони навчалися. Аналізуючи наведену вище інформацію, ЕГ дійшла висновку, що враховуючи нечисленний контингент здобувачів, обмежено коло потенційних установ працевлаштування, вузькоспецифічну сферу наукової діяльності - подібні механізми на сьогоднішній день можуть забезпечувати ефективне врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників, але в подальшому варто розглянути потребу в систематизації та впровадженні порядку збору інформації, її обробки, аналізу та втілення змін в ОНП відповідно до виявлених недоліків/пропозицій.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Моніторинг ОНП в інституті регламентовано положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти від 2019 року: <https://surl.li/fzajnv>. На думку ЕГ, даний документ лише формально прописує та затверджує процедуру постійного моніторингу, не регламентуючи конкретних дій, визначення їх частоти та термінів, відповідальних осіб, тощо. Під час зустрічей із менеджментом ЗВО, академічним персоналом ЕГ не отримала переконливих свідчень стосовно фактичного та ефективного моніторингу, що дозволив би виявляти недоліки та ефективно на них реагувати. Про це свідчить відсутність конкретних результатів моніторингу у вигляді виявлення недоліків та адекватної реакції інституту у вигляді їх усунення, що на думку ЕГ є недоліком в контексті критерію 8.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОНП акредитується вперше. Але в березні 2025 акредитацію проходила ОНП Біологія. Аналізуючи звіт, експертна група виявила наступні недоліки (зокрема по критерію 8): //цитата звіту ЕГ акредитації ОНП Біологія//: "Відсутність в ІФБ НАН структури, яка б забезпечувала систематичний внутрішній моніторинг якості освіти. Потребують оновлення локальні нормативні документи ІФБ НАН, щодо системи внутрішнього моніторингу якості освіти, академічної доброчесності, змісту та моніторингу освітньо-наукових програм тощо. Відсутність регулярних семінарів/зустрічей/засідань розробників ОНП та всіх груп стейкхолдерів для обговорення пропозицій та зауважень щодо оновлення ОНП.". Варто відзначити, що усі зазначені недоліки залишились без уваги, зокрема наявне положення про ВСЗЯО від 2019, яке носить формальний характер; взаємодія із роботодавцями не носить системного характеру та результатів плідної взаємодії, тощо. Аналізуючи наведену вище інформацію, ЕГ дійшла висновку, що інститут під час акредитації іншої ОНП було виявлено ряд недоліків (що стосуються зокрема СВЗЯО), на момент поточної акредитації мають місце ті самі недоліки, окрім того ЕГ не побачила намагань та кроків щодо їх подолання, що є недоліком в контексті критерію 8.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Під час зустрічей ЕГ дійшла висновку, що в ЗВО сформований дружній трудовий мікроклімат, наявна високий рівень академічної доброчесності та культури проведення наукових досліджень. Головна відповідальність за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти покладається на підрозділ "випускова кафедра" та менеджмент інституту, зокрема гаранта. Окрім того безпосередньо учасники освітнього процесу можуть виносити питання стосовно модернізації ОНП на Вчену Раду. Учасники академічного процесу демонструють зацікавленість та бажання брати участь в розвитку ОНП. Наведено приклади введення нових дисциплін, практичної підготовки, перегляди складу навчальних дисциплін, складу вибіркових дисциплін, тощо. Більшість даних змін - ініціатива академічного персоналу, пропозиції висловлені на засіданні відділу "випускова кафедра" та вчених рада, що відобразили втілення у вигляді змін ОНП. Під час проведення акредитаційної експертизи, ЕГ дійшла висновку що це працюючий та дієвий механізм залучення академічної спільноти до внутрішнього забезпечення якості освіти, він має конкретні приклади, що доводять функціонування. Під час зустрічі з іншими стейкхолдерами, ЕГ побачила зацікавленість, бажання підтримувати та стимулювати розвиток ОНП, але й певні складнощі та перепони. Зокрема здобувачі не в повній мірі розуміють свою роль, можливості та права в контексті впливу на ОНП. Роботодавці

схвально відгукуються про ОНП, але більшість їх співпраці базується на неформальній та нерегламентованій взаємодії, що ускладнює їх системне залучення та впровадження їх пропозицій.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку, що система забезпечення якості в інституті має потенціал завдяки зацікавленості учасників, але страждає від відсутності системності, що призводить до ігнорування попередніх рекомендацій та низької адаптивності до змін. Це не оптимально для наукової установи, де динаміка знань вимагає постійного моніторингу, хоча ОНП містить ряд позитивних практик. Зокрема, сформований дружній трудовий мікроклімат, високий рівень академічної доброчесності та культури наукових досліджень, що сприяє зацікавленості учасників у розвитку ОНП. Позитивним є врахування потреб самоврядування: наприклад, створення розділу на сайті для висвітлення діяльності самоврядування під час модернізації сайту; залучення академічного персоналу через випускову кафедру та Вчену раду: приклади ініціатив з нових дисциплін, перегляду складу вибіркового курсів, що доводить дієвість цього механізму. Але незважаючи на наявність позитивних практик, відсутність ефективної СВЗЯО, зокрема, діяльного моніторингу та вчасного реагування на виявлені недоліки, висновки зовнішньої експертизи, відсутність системної взаємодії із роботодавцями, є недоліками в контексті критерію 8. Виходячи з викладеного ЕГ констатує часткову невідповідність за Критерієм 8.

Недоліки

Положення про забезпечення якості освіти (2019 р.) носить формальний характер: відсутні чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП, лише загальні фрази з покладанням відповідальності на випускову кафедру та гаранта. Несистематизовані кроки з моніторингу та вдосконалення ОНП: зміни вносяться епізодично через Вчену раду, без чіткого регламенту; за три роки СВЗЯО не виявлено недоліків, що вказує на низьку ефективність моделі. Відсутність диференціації опитувань між здобувачами ОНП "Медицина" та "Біологія": результати аналізуються сумарно, що не дозволяє об'єктивно оцінити думку здобувачів конкретної програми. Недостатнє усвідомлення здобувачами своєї ролі в розвитку ОНП: вони сприймають вплив як зміну індивідуальної траєкторії. Несистемне залучення роботодавців: форми співпраці неформальні, без регламенту. Здебільшого проігноровані недоліки за критерієм з попередньої акредитації ОНП "Біологія" (березень 2025 р.).

Рекомендації

Оновити положення про внутрішнє забезпечення якості освіти, додавши чіткі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП, з графіком заходів, ролями стейкхолдерів та зазначенням відповідальних осіб. Впровадити диференційовані опитування для ОНП "Медицина" та "Біологія" через Google Forms, з окремим аналізом результатів та інтеграцією пропозицій у ОНП. Організувати регулярні зустрічі (семінари) з розробниками ОНП, здобувачами, роботодавцями та випускниками для обговорення пропозицій щодо оновлення програми. Розробити систему інформування здобувачів (відкритий урок, семінар, тощо) щодо їхньої ролі в розвитку ОНП, включаючи інформування про права, можливості впливу та приклади змін. Створити формалізовану систему збору та аналізу інформації про кар'єрний шлях випускників, з щорічним звітом та інтеграцією в ОНП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Закладом визначені правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників процесу, зокрема наявний статут <https://surl.li/tkdkei>, положення які регулюють взаємовідносини учасників освітнього процесу та їх прав та обов'язки <https://surl.li/yuzftx>. Вони є чіткими та зрозумілими, наявні в публічному доступі на сайті інституту. Під час зустрічей із фокус групами із здобувачами, академічним персоналом та керівництвом ЗВО, ЕГ

пересвідчилась, що учасники освітнього процесу інформовані про наявність даних нормативних документів, ознайомлені з ними та інформовані про їх наявність на сайті.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті розміщений чинний варіант ОНП. Наявне посилання на форму (<https://surl.li/qachug>) з метою отримання зауважень та пропозицій за ОНП. На сайті є посилання на обговорення проєкту ОНП Медицина (на момент огляду вже неактивне, але зазначено що публічне обговорення здійснювалось до 1 серпня 2025 року, більше ніж за місяць до затвердження ОНП перегляду 2025 року). Під час зустрічі із академічним персоналом, ЕГ було визначено учасники академічного процесу та інші стейкхолдери інформовані про наявність зазначених механізмів. Отримані зауваження та пропозиції опрацьовується безпосередньо менеджментом інституту із залученням підрозділу "випускова кафедра".

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Під час зустрічей із фокус групами ЕГ дійшла висновку, що учасники академічного процесу не мали складнощів із пошуком необхідної інформації на сайті. Наявна відповідальна особа Чернінський О.А., внесення на сайт здійснюються за потребою та зверненням до відповідальної особи. Під час акредитаційної експертизи ЕГ мала змогу пересвідчитись, що даний механізм дієвий та задовольняє учасників академічного процесу, дозволяє за потреби своєчасно оновлювати інформацію на сайті. Під час зустрічей та аналізу документів ЕГ не виявила ознак розміщення недостовірної інформації, або такої, що вводить в оману вступників, здобувачів або інших стейкхолдерів.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Встановлена відповідність ОНП за критерієм 9. На основі наданого аналізу підкритеріїв, система регулювання прав та обов'язків учасників освітнього процесу в закладі вищої освіти демонструє високий рівень організації та прозорості. Документи, такі як статут і положення, доступні публічно, а механізми обговорення та оновлення освітньої програми (ОНП) "Медицина" забезпечують залучення стейкхолдерів. Учасники процесу інформовані, інформація на сайті актуальна та достовірна, без ознак дезінформації.

Недоліки

Відсутня можливість для структурних підрозділів автономно розміщувати матеріали на сайті.

Рекомендації

Розглянути можливість створення окремих директорій для відповідних структурних підрозділів інституту, до яких співробітники відповідних підрозділів мали б постійний доступ та можливість оновлювати інформацію без залучення відповідальної особи.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП забезпечує досягнення компетентностей з фаху, загальнонаукового світогляду, загальних навичок науковця, володіння англійською мовою. Що стосується набуття здобувачами викладацьких навичок, то зміст програми містить необхідні передумови для цього (запроваджено ОК «Практичний курс з педагогіки для аспірантів», його робоча програма та силабус представлені на сайті установи, вивчення дисципліни заплановане на весняний семестр 3 року). На час експертизи реалізація цієї частини програми відсутня, оскільки для теперішніх аспірантів запланована з першої половини 2026 року. У відповідності до розпорядження № 328 НАН України від 30.05.2016р. «Про забезпечення виконання в НАН України освітньої складової освітньо-наукової програми аспірантури з загальнонаукових філософських та мовних компетентностей» <https://langcenter.kiev.ua/documents/Rozporjad328.pdf>, викладання ОК «Іноземна мова професійного спрямування для підготовки аспірантів до рівня загальноєвропейського стандарту C1» (8 кредитів) відбувається в Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України, а ОК «Філософія науки та культури» (6 кредитів) - в Центрі гуманітарної освіти НАН України. Оволодіння методологією наукової діяльності в її різних аспектах забезпечується дисциплінами Статистичні методи в біомедичних дослідженнях, Інформаційні ресурси в біомедичних дослідженнях, Розробка та презентація дисертаційного проекту, Аспірантський дослідницький семінар, Методи експериментальної патофізіології та біомедичних досліджень, Електрофізіологічні методи в дослідженні патологій збудливих систем, Клітинні моделі патологічних процесів, Флуоресцентні методи діагностики клітинних патологій, Морфологічна діагностика патологічних змін тканин, Використання методів машинного навчання в біомедичних дослідженнях. Здобувачі мають можливість обирати дисципліни у відповідності до своїх наукових інтересів. Для прикладу, в індивідуальному плані здобувача, що працює над дисертацією на тему: «Вплив каннабіноїдів на епілептогенез у літій-пілокарпін індукованої епілепсії у щурів після одноразового тривалого стресу» - фахові ОК Електрофізіологічні методи в дослідженні патологій збудливих систем, Морфологія нервової тканини в нормі та при патологічних станах, Фізіологія і патофізіологія нервової системи, Клітинне сигналювання в нормі та при патології. Виконавець теми "Особливості ендогенної кардіопротекції за умов модуляції системи АТФ-чутливих калієвих каналів клітинних мембран" вивчає дисципліни Основи морфологічних досліджень органів і тканин, Методи експериментальної патофізіології та біомедичних досліджень, Клітинні моделі патологічних процесів, Патофізіологія серцевосудинних захворювань, Патофізіологія дихальної системи та гіпоксичних станів.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Напрями дисертаційних досліджень здобувачів освіти за ОНП співпадають з науковими інтересами їх наукових керівників. Це добре видно при співставленні тем робіт та публікацій керівників (інформація перебуває у відкритому доступі на сайті установи chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://biph.kiev.ua/images/6/6c/%D0%A2%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8F_%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%B0%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82_%D0%BA%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2025%28%D0%9C%D0%B5%D0%B4%29.pdf) Так, Вознесенська Т.Ю. є керівником дисертації «Регульована клітинна загибель ентероцитів клубового відділу кишківника та клітин фолікулярного оточення ооцитів в умовах експериментального комбінованого стресу: механізми і корекція» і автором статей з назвами: Регульована клітинна загибель (огляд літератури), Вплив ресвератролу на регульовану загибель клітин ентероцитів в умовах окисного стресу in vitro, Функціональні шлунково-кишкові розлади в умовах експериментальних моделей стресу. Проф. Скибо Г.Г. (в переліку публікацій: Glycine receptors are involved in hippocampal neuronal damage caused by oxygen-glucose deficiency, Cooperation of HIF-and NCAM-mediated mechanisms in cell viability of hippocampal cultures after oxygen-glucose deprivation, Activity in grafted human iPS cell-derived cortical neurons integrated in stroke-injured rat brain regulates motor behavior, Mesenchymal stem cell application for treatment of neuroinflammation-induced cognitive impairment in mice, Oligodendrocytes in human induced pluripotent stem cell-derived cortical grafts remyelinate adult rat and human cortical neurons, mTOR/ α -ketoglutarate signaling: impact on brain cell homeostasis under ischemic conditions, Human cortical neurons rapidly generated by embryonic stem cell programming integrate into the stroke-injured rat cortex) є керівником дисертацій «Нейропротекторна дія метаболітів мікробіому кишківника на культивовані нервові клітини щурів за умов киснево-глюкозної деривації», «Нейрогліальні взаємовідносини при моделюванні ПТСР на щурах». Аналогічні кореляції простежуються між публікаціями Ісаєва Д.С. (Cannabidiol inhibits multiple ion channels in rabbit ventricular cardiomyocytes, Pharmacological blockade of neuraminidase activity does not affect paired-pulse plasticity in hippocampal CA3-to-CA1 network, The role of thrombin in early-onset seizures) і темою дослідження його дисертанта «Вплив канабіноїдів на епілептогенез у літій- пілокарпін індукованої епілепсії у щурів після одноразового тривалого стресу» та релевантні для решти наукових керівників.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Здатність Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України формувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту кваліфікаційних робіт аспірантів забезпечується значним кадровим потенціалом установи (30 докторів наук і 81 кандидат наук, з них 3 академіки НАН України, 2 член-кореспондента НАН України), а також широкими науковими зв'язками з іншими академічними установами та ЗВО. Як видно з оприлюдненого архіву http://biph.kiev.ua/uk/Спеціалізовані_вчені_ради_для_присудження_ступеня_доктора_філософії, протягом 2024-2025 років на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «Медицина» було сформовано 6 разових спеціалізованих вчених рад за невеликого числа здобувачів на ОНП (2-3 на рік). В усіх випадках забезпечений вибір голови разової спеціалізованої вченої ради і обох рецензентів з числа співробітників ІФ.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Установа забезпечує для здобувачів можливості виконувати наукові дослідження із залученням високотехнологічного обладнання Центру колективного користування науковими приладами <https://biph.kiev.ua/uk/CCU> в т.ч. високоточні системи для: візуалізації живих клітин, тканин та субклітинних структур у режимі реального часу, у природному середовищі (лазерний скануючий конфокальний мікроскоп, інвертований дослідницький мікроскоп); система для кількісного аналізу експресії генів у режимі реального часу та ін.; обладнання відділів і лабораторій (електронні мікроскопи, інвертовані, флуоресцентні, оптичні мікроскопи, різноманітні електрофізіологічні, кальційметричні, Patch-clamp установки, системи для дослідження м'язового скорочення та нервової регуляції, секвенатор ДНК, ІФ-, ПЛР-, блотинг аналізатори, спектрофотометри, ламінарні бокси, інкубатори, кельвінатори, операційні кімнати та ін.- детальніше в презентації [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajprgclefindmkaj/https://biph.kiev.ua/images/e/ee/BIPH-util-2022.pdf](https://efaidnbmnnnibpcajprgclefindmkaj/https://biph.kiev.ua/images/e/ee/BIPH-util-2022.pdf)). На зустрічі з ЕГ здобувачі розповідали про роботу на ПЛР- і ПГХ-аналізаторах, електрофізіологічній установці (А.Савченко). За потреби надається можливість застосування дослідження обладнання різних відділів (Р.Коваль використовує автоматизовану платформу для отримання зображень живих об'єктів Zeiss Celldiscoverer у відділі цитології, а також: спектрофотометр відділу біофізики йонних каналів, холодову центрифугу відділу нервово-м'язової фізіології). Вивчення посттравматичних стресових реакцій проводиться з використанням спектрофотометра SPECTROstar Nano в режимі ELISA-дослідження. Здобувачам доступні ресурси клініки піддослідних тварин, Банку клітинних ліній (занесений до Державного реєстру об'єктів, що становлять національне надбання України). При цьому дисертанти самостійно проводять культивування клітинних ліній з використання належного обладнання (ламінарні шафи, CO₂ інкубатори, камери глибокого заморожування). Аспіранти мають вільний безкоштовний доступ до приміщень, мережі Інтернет, наукової літератури, баз даних WoS, Scopus, PubMed, ScienceDirect, платформи Research4Life. Проміжні результати досліджень аспірантів заслуховуються публічно двічі на рік у відділах та щороку – на засіданнях Вченої ради. Короткі повідомлення оприлюднюються на щотижневих Інститутських семінарах <https://biph.kiev.ua/uk/%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%B8>. Здобувачі мають можливість безкоштовного друку в журналах, які видає установа (індексуються в базі Scopus): Neurophysiology, Фізіологічний журнал (приклад: Savchenko A, Tytarenko Y, Isaev D. Termination of status epilepticus using different doses of Diazepam in the lithium-pilocarpine model of epilepsy. A comparative study. ISSN 2522-9028 Фізіол. журн., 2024, Т. 70, № 5, додаток); виступають на наукових заходах (вказані в портфоліо аспірантів на сторінці випускового відділу, Днях науки).

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Залучення аспірантів до міжнародної наукової спільноти за тематикою їх досліджень відбувається через участь в наукових міжнародних проєктах, презентацію результатів досліджень на міжнародних наукових зібраннях, публікації в інтернаціональних друкованих виданнях. Через діючі обмеження воєнного часу міжнародна мобільність не застосовується. Прикладами можуть бути: участь в грантовому проєкті «Молекулярні механізми, що лежать в основі протиепілептичної дії інгібіторів щільного з'єднання» в рамках конкурсу проєктів НФДУ спільно зі Швейцарським національним науковим фондом «Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень»; публікація у виданні Brain Research: Serebrovska Z, Xi L, Fedoriuk M, Dosenko V, Shysh A, Khetsuriani M, Porkhalo D, Savchenko A, Goncharov S, Utko N, Virko S, Kholin V, Egorov E, Koval R, Maksymchuk O. Intermittent hypoxia-hyperoxia training ameliorates cognitive impairment and neuroinflammation in a rat model of Alzheimer's disease. Brain Res. 2025 Jan 15;1847:149301. doi: 10.1016/j.brainres.2024.149301. Epub 2024 Oct 28. PMID: 39476996; участь зі стендовою доповіддю в 49 конгресі Федерації Європейських біохімічних товариств (м. Стамбул, 5-9 липня 2025 р. V. Antoniuk, Y. Goshovska, O. Kondratska, S. Pavlovych, I. Yanchii, B. Dzhanur "Quercetin reduces inflammation and kidney tissue damage in mice with endotoxemia" Матеріали 49 FEBS CONGRES "Bridging Continents to Advance Life Science".

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Реалізація ОНП відбувається в діяльному науковому середовищі. Наукові керівники здобувачів є активними дослідниками, керують відомчими НДР та грантовими проєктами, що тривають на момент акредитації. Так, член-кор. НАН України проф. Скибо Г.Г. є керівником НДР «Клітинні та гуморальні механізми нейропротекції при моделюванні ушкодження мозку у дослідженнях *in vivo* та *in vitro*», термін виконання: 2023-2027 і грантового проєкту НФДУ 2023.05/0023 «Біомедичний центр інноваційних досліджень у галузі нейронаук» (як переможець конкурсу НФДУ «Дослідницькі інфраструктури для проведення передових наукових досліджень», 2024-2026). Д.м.н. Портниченко А.Г. є керівником НДР «Клітинні та молекулярні механізми впливу гіпоксії при патологічних процесах, асоційованих з бойовою травмою та її наслідками», 2024-2028 рр. Д.б.н. Вознесенська Т.Ю. очолює НДР «Механізми та шляхи корекції регульованої загибелі клітин імунної (тимуса і лімфатичних вузлів) та репродуктивної (яєчників і сім'яників) систем» (2024-2028). К.б.н. Ісаєв Д.С. є науковим керівником грантового проєкту «Молекулярні механізми, що лежать в основі протиепілептичної дії інгібіторів щільного з'єднання» в рамках конкурсу проєктів НФДУ спільно зі Швейцарським національним науковим фондом «Спільні українсько-швейцарські проєкти з виконання наукових досліджень», термін виконання: 2024-2026. Усі дисертаційні дослідження виконуються як фрагменти досліджень відповідних відділів. Перелік актуальних грантових проєктів представлений на головній сторінці вебсайту (https://biph.kiev.ua/uk/Головна_сторінка). Отримані кошти установа інвестує в придбання сучасного обладнання, розхідних матеріалів, створення Біомедичного центру інноваційних досліджень у галузі нейронаук як "провідного центру у дослідженнях мозку [задля] розвитку нейронаук та покращення здоров'я людини через інноваційні наукові відкриття та терапевтичні стратегії". ЕГ відзначає високу ефективну грантову діяльність Інституту фізіології, що проводиться за участі здобувачів та під керівництвом наукових керівників, спрямовану на підвищення авторитету серед наукової спільноти, покращення матеріального забезпечення наукової й освітньої діяльності установи, має сталі багаторічні провадження, як позитивну практику.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Доброчесне провадження освітньої та наукової діяльності на ОНП забезпечується у відповідності до принципів, норм, процедур, визначених в Положенні про забезпечення академічної доброчесності в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України (доступ на сайті Інституту з сторінки http://biph.kiev.ua/uk/Положення_ОД). У відповідності до п.6 Положення, розроблена система заходів по попередженні порушень академічної доброчесності (АД). Здобувачі вивчають різні аспекти АД при опануванні ОК Інформаційні ресурси в біомедичних дослідженнях (див. тема 8 в Робочій програмі), Розробка та презентація дисертаційного проєкту (тема 6), Аспірантський дослідницький семінар. У вільному доступі (сторінка Освітня діяльність) знаходиться лекція к.б.н. Яворського В.А. «Академічна доброчесність. Авторське і патентне право» <https://www.youtube.com/watch?v=zkbMtpGxePk>. Позитивною практикою з акцентом на потреби сьогодення є вивчення питань доброчесного використання ІІІ в курсі Інформаційні ресурси в біомедичних дослідженнях. Політика використання ІІІ-інструментів під час навчання визначається в робочих програмах і силабусах дисциплін. В Інституті запроваджена обов'язкова перевірка текстів дисертацій, авторефератів, звітів на плагіат, її проводить уповноважена особа, завідувач Відділу наукової інформації А.О. Чернінський, з використанням сертифікованого ресурсу (StrikePlagiarism.com). У відповідності до вимог законодавства, процедура захисту кваліфікаційних робіт є відкритою і прозорою; тексти дисертації, анотації, висновку про наукову новизну, відгуки рецензентів й офіційних опонентів, відеозапис захисту знаходяться у відкритому доступі на сайті Інституту (сторінка Спеціалізовані вчені ради для присудження ступеня доктора філософії). При виникненні фактів порушення доброчесності їх розгляд, а також рішення щодо притягнення до відповідальності причетних осіб проводить Комісія з наукової етики при Вченій раді, яка діє у відповідності до Положення про Комісію з наукової етики. Такі випадки підлягають широкому висвітленню (приклад див. на стор. Академічна доброчесність сайту установи). На програмі випадків порушень АД не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП демонструє відповідність за критерієм 10. Зміст ОНП забезпечує підготовку здобувачів відповідно до вимог рівня освіти. Через відсутність практики впровадження ОК «Практичний курс з педагогіки для аспірантів», який для теперішніх аспірантів запланований з весняного семестра 2026 року, за підкритерієм 10.1 встановлена часткова відповідність. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямам досліджень їх керівників (10.2). Установа забезпечує формування разових спеціалізованих рад (10.3). На високому рівні забезпечені можливості для виконання досліджень аспірантів та оприлюднення їх результатів. Доступність для здобувачів високотехнологічного обладнання, унікального біоресурсу, що має стратегічне значення для наукової незалежності, біологічної безпеки та інноваційного потенціалу України, - Банку клітинних ліній - є позитивною практикою (10.4). З урахуванням обмежень воєнного часу, створені умови для залучення здобувачів до міжнародної академічної і наукової спільноти. Позитивною практикою є ефективна грантова діяльність співробітників Інституту (10.5). Керівники аспірантів є

активними дослідниками (10.6). Інститут забезпечує дотримання академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності (10.7).

Недоліки

На час проведення експертизи відсутня реалізація частини програми, що стосується набуття здобувачами викладацьких навичок. Недолік розцінено як несуттєвий, оскільки зміст програми містить необхідні передумови (запроваджено ОК «Практичний курс з педагогіки для аспірантів», його робоча програма та силабус представлені на сайті установи), а вивчення дисципліни заплановане на наступний навчальний семестр.

Рекомендації

Успішно реалізувати частину ОНП, спроектовану для оволодіння здобувачами методикою педагогічної діяльності

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	Е
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Е
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків 48227.xlsx	dpNiySb91tYVoV7BRgRn5RM6ptQisfcLuaU8YnKpP No=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кривецький Володимир Федорович

Члени експертної групи

Котелюх Марія Юріївна

Лісунов Михайло Сергійович